

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
üllői-ut 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Közlemények az orsz. magy. gazdasági egyesület köréből.

A gazdasági tanulmányut Amerikába,

melyet az Orsz. magy. gazd. egyesület a „Magyar mérnök és építész-egyesülettel” és a „Magyar orvos-egyesülettel” egyetemben rendez

a csikágói világkiállítás megtekintésére

és ezzel kapcsolatban az

amerikai mezőgazdasági viszonyok tanulmányozására.

a f. évi július hó elején kezdődik.

A részvételi díj személyenként 1250 forint.

A jelentkezés utolsó határideje f. évi június hó 10-ike.

Az utazás programját és a részvétel feltételeit lapunk f. évi 40. száma tartalmazza; külön lenyomatban is megszereshető minden egyéb felvilágosítással egyetemben az O. m. g. e. titkári hivatalánál (Bpest, Köztelek.)

Több. a társas utazásban résztvevő kívánságára az egyesület az utazás tartamára való időre kedvezményes élet és baleset elleni biztosítást eszközöl a „Generali” biztosító társaság útján melynek előnyös feltételei szintén a titkári hivatalnál tudhatók meg.

Permetező-próba.

Az ideai abnormis időjárás minden téren érvényesítette káros befolyását.

Későn indult meg a tenyésztés s így a május hóra tervezett permetező-próba júniusra maradt, még pedig annak is a második felére, mert az O. m. g. e. másoldalu elfoglaltsága erre kényszerített. Valószínű tehát, hogy a kései határidő

folytán a permetező-próbanak az idénre vajmi kevés gyakorlati haszna lesz, mert a ki permetezni óhajt, az akkorra gépszükségletét bizonynyal fedezte, de nagyfontossága a permetezés szükségességének terjesztése és különösen ama szempontból, hogy első ízben lesznek fogatos permetezők bemutatva, melyeknek ha nem nagyobb, de legalább is akkora jelentőséget kell tulajdonítanunk, mint a kézi permetezőknak.

S az ez évi versenyt ép e körülmény teszi nevezetessé s ez készlet arra, hogy a magyar gazdaközönség figyelmét különösen felhívjuk a permetező-próbára most, midőn a gazdának ezer meg ezer új állati és növényi ellenséggel kell megküzdenie, s mely küzdelemnek egyik határozó eszközeül kínálkoznak a fogatos permetezők.

Váltig hangoztajtuk ugyan, hogy a magyar gazdaközönség az újításokra nem érett s még az olyan dolgoktól is tartózkodik, melyek igénybe vételének kézzel foghatók az előnyei, ez azonban nem így van, vagy legalább nem mindig van így.

Mert ime alig öt éve, hogy a peronospora fellépett hazánkban s ma a permetező gépeknek ezreivel küzd a magyar gazda a vész ellen a legszebb sikerrel. Ne legyünk pessimisták! Megengedjük, hogy az ország nagyobb részében nem permeteznek még, de váljék csak a vész akuttá s meggyőződésünk, hogy a permetező gép oly nélkülözhetlen felszerelése lesz a gazdaságnak, mint ma a kapa vagy az ásó.

A peronospora permetező gépek első bemutatója az országos magyar gazdasági egyesület volt a készhelyi permetező verseny alkalmával 1890-ben s ime három év múltán ismét ez az az egyesület, a mely a fogatos permetező gépeket első ízben mutatja be a magyar

gazdaközönségnek, akkor miután figyelmüket hivatalos organuma útján az ily eszközök illetve gépek hasznavehetőségére sőt szükségességére kellőleg felhívta volt.

Eltételezve azonban a permetező-próba eme fő momentumától nem kevésbé czélszerű a kézipermetezők bemutatása is, mert három esztendő óta e téren annyi újdonság merült fel, hogy a gazdának, legyen bármennyire jártas a betűkben, teljesen lehetetlen közöttük másként eligazodni, mintha azokat működésükben bemutatva megsejmelheti. a mi mellet még az a haszna is lehet, hogy egyes gyakorlati fogásokat is elsajátíthat a permetező-próban.

Százezrekre menő tőkét mentettünk meg a peronospora ellen való védekezés általánosításával, milliókra menő hivatottak a fogatos eszközök megóvni a megsemmisüléstől.

Ma még ugyancsak böleső korát éli a fogatos permetezés útján való védekezés különösen a növényi paraziták ellen, de általános alkalmazhatóságuk megoldása már csak rövid idő kérdése.

Megvan az olcsó s kedvező alkalom a látásra és tapasztalásra, használjuk fel azt minél többen, mert mint minden téren, úgy leginkább a mezőgazdaságban a jelen viszonyok között áll az, hogy megállás, visszamenés!

A bejelentés a permetező-próbára f. hó 1-én zárultak, még pedig, mint előre várható volt, igen szép eredménnyel s a mi a legörvendetesebb, hogy a bejelentések között már eredeti magyar gyártmányokkal és szabadalmakkal is találkozunk, jelölve annak, hogy a permetezés fontosságát már maga a magyar ipar is komolyan mérlegeli.

Csak kívánatos volna, hogy hazai gépgyárosaink a fogatos permetező-gépek eszméjével is minél hamarabb barátkozzanak meg.

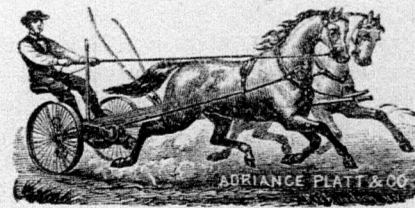
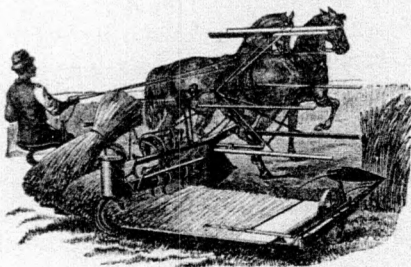
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE BUDAPEST, Alkotmány-utca 31. Váczi-körut sarok.

Ajánlja: Adriance Platt & Co. New-York, szabadalmazott kaszáló- és arató-gépeit:

Legjobb és legolcsóbb fűkaszálókat.

” ” ” **marokrakó arató-gépeit**
Legolcsóbb könnyű kévekötő arató-gépeit,

mely a nyiregyházi versenyen I-ső díjat nyert.

Mai számunk 12 oldalra terjed.

A kézi permetező-gépekből bejelentettek 28 dbot és pedig:

1. «Non plus ultra», Czimeg György szabadalma, gyáros: Körösi Nándor, Grác.
2. Permetező, gyáros: Király Alajos Budapest.
3. «Pomona», gyáros: Metallwaarenfabrik Ettlingen, Baden.
4. «Schivitz», gyáros: Schivitz & Comp. Trieszt.
5. és 6. «Austria», gyáros: Nechvile testvérek Bécs.
7. Permetező, gyáros: Grabner Ferencz Dombóvár.
8. «Excelsior», gyáros: Schmiéd György Dombóvár.
9. «Syphonia», gyáros: Mayfarth Fülöp és társa. Bécs II. Taborstrasse 76.
10. «Budapest», gyáros: Fairbanks-társaság Budapest.
11. «Alhoeiler», gyáros: Allweiler Gotthard Baden.
12. Permetező, gyáros: Huber Fülöp és társa Budapest.
13. Permetező, gyáros: Steiner Ármin és Ferencz Budapest.
14. «Excellent», gyáros: Steiner Ármin és Ferencz Budapest.
15. «Patent Babo», gyáros «Weinlaube» kiadóhivatala Klosterneuburg.
16. «Klosterneuburgi», gyáros «Weinlaube» kiadóhivatala Klosterneuburg.
17. «Bellaria», gyáros: Mathern Nándor Budapest.
18. «Perfectoire», gyáros: Besnard F. Páris, képvis. Gebhard Rezső Budapest.
19. Permetező, gyáros: Japy Frères & Co. képvis. Stauber János Dunaföldvár.
20. «Egyszerűség», gyáros: Bauer és társa Debreczen.
21. «Villám», gyáros: Maránits R. Pécs.
22. Permetező, gyáros Csekey József Bonyhád.
23. «L'Eclair», gyáros: Vermorel Viktor Villefranche, képvis. Fratelli Ottavi, Casale Monferrato, Italia.
24. «Magyar permetező», gyáros: Berger M. C. Budapest.
25. «Baranya», gyáros: Dlusztz Alajos Német-Boly.
26. «Victoria», gyáros: Abner és Schlesinger Bécs.
27. «Besnard perfectionnés», gyáros: Gebhard Rezső Budapest.
28. «L'Eclair», gyáros: Vermorel V. Villefranche, képvis. Szávost Alphons Budapest.

A fogatos permetezőkből bejelentettek:

1. Fogatos burgonya-permetező, gyáros: Metallwaarenfabrik Ettlingen, Baden.
2. «Schivitz», gyáros: Schivitz & Comp. Trieszt.
3. «Syphonia», gyáros: Mayfarth Fülöp és társa Bécs.
- «Perfectionnés», gyáros: Bernhard F. Páris, képvis. Gebhard Rezső Budapest.
5. Fogatos permetező, gyáros: Japy Frères & Co., képvis. Stauber János Dudaföldvár.

R. Gy.

Kendretermelés és házi szövőipar Békésvármegyében.

Az idén történt az első kísérlet Békésvármegyében a kendertermelés meghonosítására.

A vármegye területén mintegy 264 holdnyi terület lett bevetve, mely vetés, mostani állását tekintve, igen szép termésre enged következtetni valóban kívánatos, hogy e kísérlet a kellő eredményre vezessen, mert a kendertermelés meghonosításával egy nem csekélyebb fontosságú kérdés t. i. a házi szövőipar meghonosításának kérdése is meg lenne oldva s e szintén most fejlődő iparágak jövője biztosítva lenne.

Hogy e kérdés mennyire fontos, nem szorul

bővebb magyarázatra. Elég, ha a közelmúltban letölt munkás-zavargásokra visszagondolunk. Az egész ország megdöbben annak hallatára, hogy hazánkban legaldottabb vidéken ütötte fel fejét a szocializmus, pedig ez a fennforgó viszonyok között egészen természetes. Igaz ugyan, hogy egy alföldi munkás a munka idejében t. i. nyáron sokkal többet keres, mint a felföldi, kinek nem kizárólag a mezői gazdálkodás adja meg a mindennapi kenyeret, csak hogy a magasabb igény a helyes beosztás hiánya s végre az egész télen át tartó keresethiány oly tényezők, melyek a megélhetést majdnem lehetetlenné teszik.

E bajon akart segíteni a kormány, midőn a házi szövőipar meghonosítását tűzte ki célul és bizonyára a leghelyesebb eszközt választotta, midőn e keresetforrást megnyitotta az alföldi munkás népe előtt.

A dohány-csomagoláshoz szükséges kőcvaszonból mintegy 200 ezer métert rendelt meg, mely tömeg a vállalkozóval kötött szerződés szigorú kívánalma szerint háziipar utján állítandó elő.

A megrendelt mennyiségű vászon a kellő időben pontosan szállították s így bátran mondhatjuk, hogy a kísérlet fényesen sikerült. Szándékosan irtuk a kísérlet szót, mert hiszen ezen 200 ezer métert ugyiszólván maga Mező-Berény község állította elő s így azt hisszük, hogy ezentúl az egész szükséglet ily uton fog beszerezhető, mert ha itt megállapodik a kormány, a dolog csak a kísérlet stádiumában fog maradni s a cél-, a keresethiány megszüntetése elérve nem lesz.

Ezen vászonhoz a szükséges fonál drága fuvarral messze vidékről szállították ide.

Ez az a pont, mely a házi szövőipart a kendertermeléssel elválaszthatatlanul összefűzi. Felesleges magyarázgatni, hogy mennyivel előnyösebb a termelőre úgy mint a vállalkozóra, ha a szükséges cikket készen tudja eladni illetve beszerezni.

Éppen ez okból a kendertermelők abban állapodtak meg, hogy a kendertermés egy részét nem adják be a szegedi kender- és lenipar részvénytársaságnak, mely a kenderkóró métermázsáját 2 frtjával igéri beváltani, hanem első fokulag feldolgoztatják maguk, nem gyárilag, hanem házilag. És ez a helyes eljárás. Nem az a célja a magyar gazdaközönségnek a kendertermeléssel, hogy a szegedi részvénytársaság tegye el a hasznát, hanem az, hogy magának szerezzék meg fáradozásaiért a nagyon is megillető jutalmat.

Mert ime:

Egy hold föld megterem (középtermést véve)	40 métermázsza kenderkórót értéke	40 × 2 80 frt
Levonva a költségeket		40 >
Tiszta nyeresemény		40 frt.
Ha pedig feldolgoztatjuk:		
40 mm. kóró ad 25% kender	10 mm.	250 frt
à 25 frt		120 >
Levonva az összes költséget		130 frt.
Tiszta nyeresemény		130 frt.

Tehát holdanként 90 frttal több a tiszta haszon, ha a kender a termelő nem nyersen adja el, hanem feldolgoztatja, s ha e feldolgozás egészen a szövésig folytattatik a nyers bevétel 5-600 frtig fokozódik.

A föld felszántásától a kóró levágásáig a költségek nem számítottak, mert ez mindkét esetben ugyanaz marad s így az eredményt nem alterálja.

Látjuk tehát, hogy érdekében áll a gazdaközönségnek, hogy kendertermését maga dolgoztassa fel.

Nem csekély figyelmet érdemel az a körülmény sem, hogy a dohány-csomagoló vászon készítésével kapcsolatban a vállalkozó M.-Berényben egy szövőtanműhelyt is állított fel, hol 12 növendék állandóan a jobb minőségű vászon szövését tanulja, egy szepességi szövőmestertől s a kellő ügyességet elsajátított növendékek folyton új növendékeknek adnak helyet. A kilépő növendék egy gyors vetéllővel ellátott szövőszé-

ket kap és otthon folytatja a munkát. Ezenkívül ugyancsak M.-Berényben a dohányjövédéki kincstár megrendelése folytán 15,000 méter háromnyüstös vászon is készül az említett szövőmester felügyelete alatt, szintén háziipari uton.

Ha tehát az itt említett szövési munkálatokhoz szükséges anyag a kendermag elvetésétől kezdve egészen a fonallá való feldolgozásig itt háziipar uton állítatik elő és mindjárt ezen cikkekre piacot is talál, nagyon természetes, hogy ez nemcsak a termelőkre, hanem átalánosságban nemzet gazdasági szempontból is megbecsülhetetlen előny. Mig ellenben ha a szegedi vagy bármely más gyárnak a nyers kenderkóró szállítatik, ezen gyárak, melyeknek természetesen hivatása az, hogy minél nagyobb anyagi hasznot produkáljanak, azt az arat, melyet a termelő házi feldolgozással elér, soha meg nem adhatják.

Tekintettel tehát azon körülményre, hogy hogy az államnak is érdekében áll polgárainak anyagi jólétét biztosítani, igen kívánatos volna, ha megragadná az alkalmat és egy kenderkikészítő telepre irányuló kezdeményezést erkölcsi és anyagi gyamolításban részesítené.

Békésmegyei.

Egy hazai simmenthali tenyészet.

Közép Európának simmenthali néven ismeretes marhafajtája tudvalevőleg egyike azon külföldi marhafajtáknak, a melyek hazánkban a legerősebben vannak elterjedve.

Már az évek óta rendezett tenyészállatvásárokon is láthattuk, de a millenium alkalmából rendezendő kiállításon bizonyára még inkább fogjuk láthatni, hogy nálunk ez a fajta mindenütt ott, hol intensive gazdálkodnak oly minőségben fordul elő, a mely minőség jószág és szépség tekintetében alig enged valamit azon minőségnek, a mely e marha otthonában látható.

Nem akarjuk azt mondani, hogy itt jobb gróf Dessesoffy Miklósnak vencesellői tenyészete, melyből ez alkalommal a gróf által sajátkezűleg felvett szép fotografiák után ime itten egy egyes állatot és egy több darabból álló csoportot bemutatunk, a legelső rendű az országban, de mondjuk azt, hogy okvetlenül az elsők közül való s a mennyiben kivált tenyészállatok előállítására van bázisozva, bizonyára egyike hazánkban a legfontosabbaknak.

Ilyen megnyilatkozásra kell kényszerülnünk azért, mert mi felettén nagy előnnyel bírónak tanultuk ismerni a hazai hasonló tenyészeteket a külföldiek felett amiatt, mivel importált ilyen állataink rendszerint sok bajt okoznak tenyésztünkben, holott a hazánkban tenyésztett, az itteni viszonyokkal már megalkudott hasonló állatok kellemetlen esélyekre alkalmat már nem igen szolgáltatnak, így tehát tenyészállatszükségletünk kielégítésében az ilyen elsőrendű tenyészetek mérhetlenül nagy és jó szolgálatot tesznek.

A szóban forgó tenyészet, melyben mint jelzém, kivált tenyészállat előállításra van fektetve a főszűl, 66 darabból áll s eredetére nézve hazainak nevezhető, a mennyiben a Vencesellón levő simmenthaliak egy felől Forster Géza czonczóháti. másfelől Széll Kálmán héraházi tenyészeteiből származnak, a balsai tanyán levő kuhlándi simmenthaliak pedig részint Mezőhegyesről, részint N.-Szombathól a Schwarz Gyula tenyészeteiből erednek s az előbbieket az országos törzskönyvbe is be vannak vezetve.

A tulajdonos, ki a tenyészetet maga kezeli, az üszöket 2 éves korukban bocsátja bika alá s igen érdekes, hogy tenyészanyagával sohasem etet sem főzött, sem fűlesztett, avagy vermelt takarmányt, sőt a zsombolyai módon konservált eleséget se nyújtja ezeknek, hanem kizárólag természetes takarmányokon tartja, és pedig a viszonyokhoz képest kevés eltéréssel a következőképen.

A tehenek és üszök nyáron egész nap a természetes legelőn tartózkodnak, éjjelre nyitott fészter alá tereltetnek, hol este és reggel eleinte fonnyadt luczernával, később csalamádéval vagy

czukorezírókkal összerázott szárított sást kapnak. Télen naponta és fejenként 6 kiló sarjut, 10 kiló sást, 30 kiló répát s 6 liter korpát vagy ugyanoly értékű tengeri darát nyújt nekik, a bikáknak azonban répát és zöld takarmányt egyáltalában nem ad, hanem télen nyáron 6 kiló szénát, 6—10 kiló sást s 6—12 kiló zabot.

A borjukat egy éves korukig legelőre nem hajtja s zöld eleséget sem nyújt nekik, hanem karámban szénán s zabon neveli fel s csak mikor egy évet betöltöttek, kerülnek az üsző borjuk is legelőre s illetőleg kapnak ezek is luczernát, csalamádét, répát stb.

A tenyésztőnek azon nézete, hogy legjobb a tenyész-állatokat minél természetesebb takarmányokon nevelni és tartani, a tapasztalásokból ítélve is egészen helyes és követésre méltó; kérdés mindenestre, hogy keresztül vihető-e ez mindig és mindenütt? Én azt hiszem, hogy ott, a hol nem kívánnak több marhát tartani mint annyit, a mennyit a produkált természetes takarmányokkal elláthatnak, ott a jelzett elv bizonyára haszonnal testesíthető meg, máshol azonban alig.

Hogy különben egy ily kezelt tenyésztet mekkora garanciát nyújt jó tenyészállatok bevásárlásakor, azt nem szükséges mérlegelnünk, mert régi, bár sajnos, figyelemre nem eléggé méltatott tény az, hogy minél közelebb maradunk a tenyész-állat-produkcióban a természet szerény, de örök időkre jól kimért törvényeihez és kívánalmaihoz, annál kevesebb csalódás ér bennünket.

Monostori.

A gazdasági háztartás iskolája.

Tekintetes szerkesztő ur!

Bizony nagy igazságot hangoztat ön, mikor becses lapjának 43-ik számában, közleményem kapcsán azt mondja, hogy leányaink a takarékoságot és háziasságot csakis egy iskolában szerezhetik meg igazán s ez az otthon.

De mikor?

Akkor, ha van kitől elsajátítniok.

Nos, ha leányainkat eddig úgy neveltük s ezután is úgy fogjuk nevelni, amint századunk végének léha szelleme magával hozza, én nem tudom, hogy kitől fogja megtanulni a jövő leánygeneráció akár a háziasságot, akár a tudományos rántás-keverést.

Mert ne tessék engem felreerteni! — Az a mező-

gazda, a ki elég vagyon felett rendelkezik arra, hogy feleségét, a ki talán maga is vagyonos, a gazdasági háztartás gondjai alul teljesen felmentheti, azután ugyan jöhet az árvíz talán még akkor is, ha leányait is hasonló szellemben neveli; de már bocsánatot kérek, hazánk mezőgazdáinak zömét nem az ilyenek teszik ki, hanem kiteszik azok, a kik a létérti küzdelemben számot kell, hogy vessenek minden csekélységgel, ha azt nem akarják, hogy elbukjanak. S mit tesz az, egy ilyen embernél, ha a feleség is, a lányok is a háztartásban hasznavehetetlenek, azt igazán felesleges volna magyaráznom.

S vajjon hogy állunk azon lányainkkal, a kiknek anyjuk nincs? És hogy állunk azokkal, a kik teljesen árvák?

Vajjon ezekre nézve nem-e egész jövődőlő boldogságuk felett dönthet az, hogy a gazdasági háztartásnak egész menetét és mivoltát ismerik.

Hát, ha jól értem, mindezt szerkesztő ur is fontosságához mérten méltányolni kész, csak azt nem tartja bennem egészen lovagias vonásnak, hogy egy kissé talán nagyon is keztyűtlen kézzel nyulok a szóban forgó hölgyekhez s az örven-

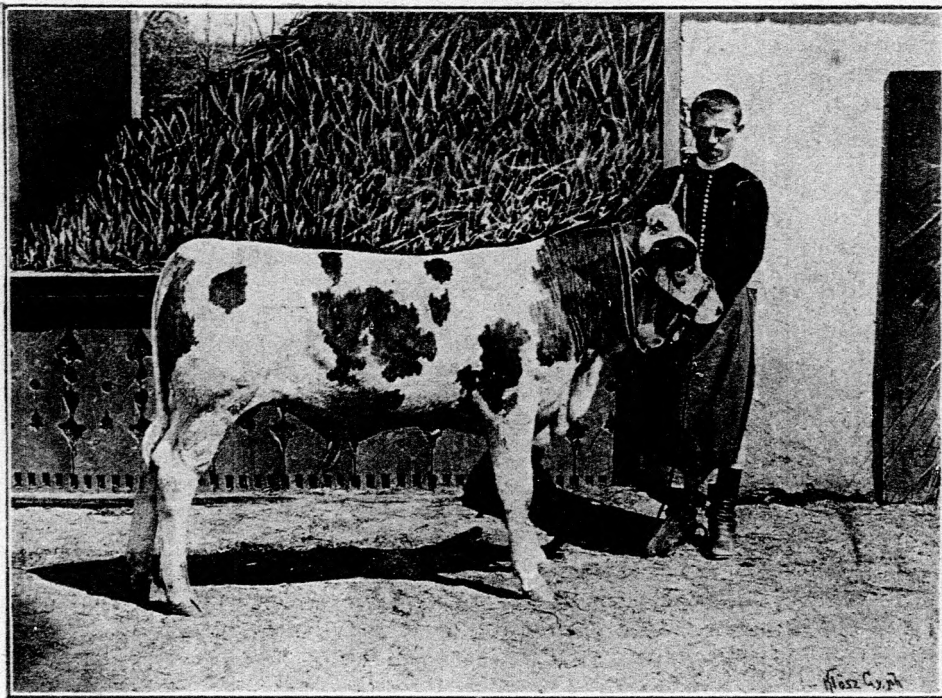
Becses lapjának házasulandó olvasói tekintetében egyébiránt azt hiszem, nyugodt lehet, mert ha ezeket megszavaztatna, felszólalásomat talán ők sem találnák egészen gentelmenliknek, de bizonyára teljesen indokoltnak: hölgyolvasói közül pedig, a kiket ez a tűz nem éget, úgy sem fogják fujni.

Nekünk magyaroknak minden téren nagy szükségünk van arra, hogy a bajok leplezetlenül feltárassanak, mert még így se szeretjük azokat meglátni; tenni pedig éppen nem szivesen teszünk, úgy, hogy Nestroy emberével majd-majd elmondhatjuk: «Nix thuan, thua i gar so gern.»

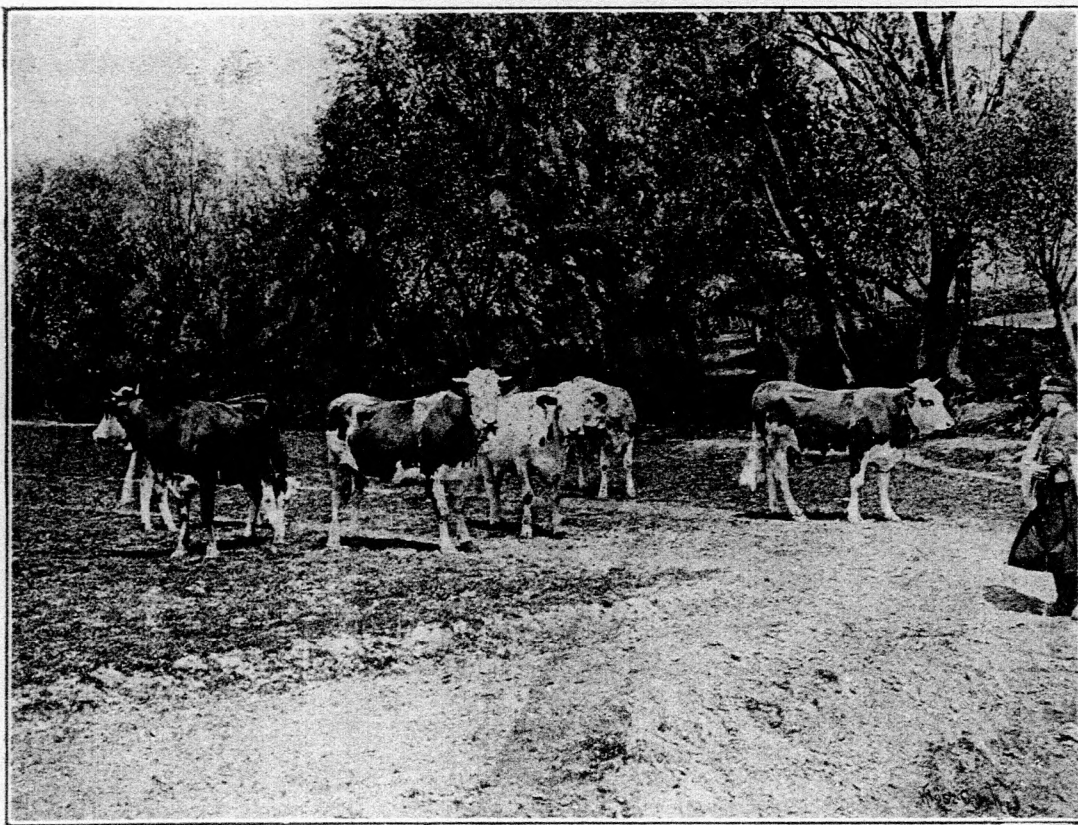
Mi.

A gümőkór a vágómarha között.

Rieck összeállította a lipcei vágóhidon 1888 közepétől 1891 végéig levágott szarvasmarhákra vonatkozó adatokat és azt találta, hogy 67,077 db szarvasmarha közül 13688 db, azaz 20 4/10 volt gümőkóros (eltekintve a borjúktól). Az állatok neme szerint az arány a következő volt: tehének közül 26 1/10, ökrök közül 19 5/10, bikák közül 15 4/10, előhásiak közül 9 3/10. — Az arányévről-évre rosszabbodik; ugyanis 1888-ban 11 1/10, 1889-ben 14 9/10, 1890-ben 22 3/10, 1891-ben 26 7/10 volt gümőkóros. — A betegek közül 80 1/10-nak csak tüdőre szorított a bántalom; a savóshártyák az esetek 10 8/10-ában voltak betegek; általános gümőkór az esetek 3 1/10-ában konstataltatott; a tőgy a levágott tehének 0 29/10-ában volt megbetegedve, legtöbbször azonban csak igen enyhén és a tőgy nyirokmirigyére szorítkozva. A közfogyasztástól 285 gümőkóros állat vonatott el, vagyis a levágásra került állatok 0 42/10-a, a betegeknek pedig 2 08/10-a. R. a levágás után a vizsgálatot akképen végzi, hogy először a hörgők körülötti és a gátornyirokmirigyeket be-
vágja, erre a tüdőt végig tapogatja és ha benne gümöket talál, a májat és a májkapuban levő nyirokmirigyeket tüzetesen megvizsgálja. Mindenesetben vizsgálat alá kerülnek a belfodor nyirokmirigyek. Ha az állatorvos két testüregben talált tuberkulózist, akkor az állatot felülvizsgálattal megbizott állatorvosnak adja át, ki azután központ felé haladó irányban, azaz azon szer-
vek felől kezdi meg a vizsgálatot, melyek legritkábban szoktak megbetegedni.

196. ábra. «Szabolcs» 6 hónapos simmenthali bika. Ifj. gr. Desseuffy Miklós vencesellői tenyészetéből. Orsz. törzskönyv CXXXV. U. 4. a. — Tulajdonos eredeti fényképfelvétele.

197. ábra. Simmenthali tehen-csoport. Ifj. gróf Desseuffy Miklós vencesellői tehenészetéből. — Tulajdonos eredeti fényképfelvétele.

detes kivételeknek tisztelettel adózván, egészen leplezetlenül feltárom leányaink nevelésének legkardinalisabb ferdeségét.

Méltóztassék én nekem annyit megengedni, hogy minden hatásosabb orvosság keserű.

Különben az ön által tréfásan odavetett tudományos rántás-keverésen kívül bizony rengeteg sok minden odatarozik a gazdasági háztartáshoz, a mit leányaink meg nem tanulnak máshol, mint igenis egy mintaszerű családi körben, vagy aztán a minden idevágó problémát felelőleg különleges iskolában, a milyeneknek szükségét mindenütt a művelt világban már belátták.

A „Köztelek“ tudósítása.

Terméskilátások Romániában. (Moldva)

Jassy, május hó 28-án.

Romániában a mezőgazdaság képezi a gazdák vagyonosodásának alapját. A terméstől függ, jólétben lehet-e a gazda; nem annyira az árak, mint inkább a mennyiség irányadó Románia haladására. Már körülbelül három éven át Romániának igen bő termése volt gabonában; rendkívül jó év volt az 1892-diki, a melynek termése csupán búzából meghaladta a 22 millió

téglában millió és millió mázsakra ment a forgalom.

Az összes kamarai kerületek között a fővárosi után a szegedinek van legtöbb iparososa a kerület ipara még mindig szorosan a mezőgazdaság oldalán el. A kamarai kerület liszt és kenderipara milliókat forgat.

Legérdekesebb része azonban a terjedelmes jelentésnek az, mely a hitelügygel foglalkozik. A mezőgazda hitelügye világszerte égetően megoldásra váró kérdés, mely a földbirtok növekvő megterhelésével, végre maguk az érdekelt gazdák is felrzza lehangoltságukból.

A jelentés 182—185. oldalán a pénzintézetek kimutatását, illetve azok zárszámadásait olvashatjuk, mely a vidéki pénzintézetek örvendős virágzásáról tanuskodik a részvényesek, de annál szomorubb a gazda szempontjából.

A szegedi kamara területén 83 pénzintézet van, ebből 15 önszegélyző szövetkezet, a mely tehát nem nyereségre állapított vállalat, a fennmaradt 68 pénzintézet közül 100 frt után tiszta nyereséget felmutat:

20 ⁰ / ₀ -on felül	18
10 ⁰ / ₀ -on	27
5 ⁰ / ₀ on	22
5 ⁰ / ₀ -on alul	1
68	

A husz százalékon felüliek között van három oly intézet, mely 50⁰/₀-on felül és négy olyan, mely 30⁰/₀-on felül tiszta nyereséget mutat fel.

Még elképzelni is sok. Addig, míg a földbirtokba fektetett munka ma a négy százalékot alig hozza meg, a pénzintézetek részvényesei pusztán pénzforgatással 50⁰/₀ hasznot, tehát több mint tízszer annyit dognak zsebre.

Vajon nem tarthatatlan állapot az, hogy az emberiség legnemesebb, legdrágább kincse, a munka, a mobilis tőke szolgálatában van, annak rabigájában görnyed a nélkül, hogy a bilincsek-ből csak reménye lehetne szabadulhatni.

Risum teneatis... ha nem volna oly elszomorító.

Szövetkezés, jöjjön el a te országod! Nem mulasztjuk el különben a többi kamarai jelentés ismertetésekor reámutatni e körülményre.

Az érdekes jelentést ajánljuk különben t. olvasóink figyelmébe.

Vegyések.

Mai számunk tartalma:

Közlemények az orsz. magy. gazd. egyesület köréből. (Gazdasági tanulmányut Amerikába. — Permetező-próba.)	869
Kendertermelés és házi szövőipar Békésvármegyében. Békésmegyei	870
Egy hazai simmenthali tenyészet. Monostori	870
A gazdasági háztartás iskolája. Mi.	871
A gümőkór a vágómarha között.	871
Tudósítások.	871
Terméskilátások Romániában. (Moldva.) — A vetések állása a külföldön.	871
Könyvismertetés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara évi jelentése 1892-ről.	872
Vegyések	873
Személyi hírek. — Gyász hírek. — Kivonat a hivatalos lapból. — A lótenyésztés emelésére alakult «Tattersall» részvénytársaság. — Hibás címzések. — Erdélyrészi XI. tenyészállatvásár. — A pestvármegyei gazdasági egyesület. — A ragadós tüdőlob miatt levágott állatok pótlása. — Az állategészség Békésmegyében. — Kecskemét város gyümölcs- és szőlőtermelése. — Az erdőpusztító apácza. — Halgazdaság Temesvárott. — A magyar kender- és lenipar-részvénytársaság. Szőlőművelési tanfolyam. — A 25 krajczárosok és a két forintosok. — Czukorgyár építése Csatán. Takarmányszükség Svájcban. — Visszatartott gabonakészletek. — Fordulópont a Romániával folytatott vámserződési tárgyalások ügyében. — Helyreigazítás. — Apró hírek.	
Kereskedelem és tőzsde	874
Budapesti gabonatőzsde. — Határidők árfolyama. Élelmiszkek a budapesti hetivásáron. — Állatvásárok.	
Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek	875

Személyi hírek. Dr. Lónay Ferencz, földmiv. miniszteri fogalmazó és Németh József miniszteri segédfogalmazó, mindketten lapunknak buzgó munkatársa, előléptettek és pedig előbbi segédtitkárrá, utóbbi fogalmazóvá. — Fogadják őszinte üdvözlőnként.

Wagner János pomázi községi bíró, a gazdasági viszonyok emelése és különösen a filloxera elleni védekezés terjesztése körül kifejtett működése elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet nyerte. — Dr. Rakovszky György miniszteri utkári címmezelő felruházott miniszteri fogalmazó, miniszteri segédtitkárrá, dr. Kakucsy György miniszteri segédfogalmazó, miniszteri fogalmazóvá, végül Gaál István és Liphay Béla, fizetésellen miniszteri segédfogalmazók, va'óságos miniszteri segédfogalmazókká neveztettek ki. — A m. kir. állami ménesbirtokok gazd. tisztviselői létszámában: Baranyay Ödön, Divald Oszkár, Csernó Zoltán, Serman László, Marosy Pál, Lejtényi György, Szeberényi Gusztáv és Fráter Géza gazdasági intézőkké; Jankovich Lőrincz, Turcsa Imre, Göth Ödön, Derzsényi Béla, Fischer Ödön, Póka Sándor, Szabó Károly, Stokinger Lajos, Szilassy György, Ruizs Antal, Sáfán Alajos, Szilágyi Géza, Kakass Árpád, Mayer Béla, Héjjas Pál, Hízdén István, Kárrer János, báró Berg Ottó, Szabó Jenő, Kemény Géza, Horváth László, Batta Sándor, Takáts Nándor, Blaskovich Géza, Babcs Kornél és Czitó Győző, gazdasági segédkévé neveztettek ki. — Kardován Ernő okleveles állatorvos, a budapesti m. kir. állatorvosi akadémia sebészeti tanszékehez két év tartamára II-ik tanárségéde neveztetett ki. — Szonómár Elek Bács-Bodrogvármegye ó-becsei, Jovanovits Dusan Ujvidék sz. kir. város, Bráda József Barsvármegye aranyosmaróthi, Aladics Emil Beszterce-Naszódvármegye ó-radnai, végül Ganzsaugh Miklós Zemplénvármegye varannói járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel biztattak meg. — Nagyselmeci Toldy Zsigmond cs. és kir. tart. hadnagy, Honvármegye törv. hatósági bizottságának tagja május hó 20-án váltott jezeit bellusi Baross Agnes kisasszonnyal, bellusi Baross Miklós demendi földbirtokos hájos és kedves leányával. — Bánffy Dezső báró, képviselőházi elnök leánya, Alice baronesse f. június hó 1-én esküdött örök hűséget Feititsch Berthold báró torontálmezei birtokosnak.

Gyász hírek. Elhunytak: Mihályházi Tóth Elek, a budapesti itélő tábla nyugalmazott tanácselnöke és a főrendiház tagja. — Bothó Imre főerdőfelügyelő, Budapestben.

Kivonat a hivatalos lapból. Atapszabály helybenhagyása. «Feleki mezőgazdasági helyi egyesület» alapszabályai f. 1893. évi 29.154. számú leirataival jóváhagyattak. Állatjártmányok. Lépene 150 k. 171 u. Veszétség 68 k. 78 u. Takonykór és bőrféreg 105 k. 136 u. Száj- és körömfájás 117 k. 750 u. Ragadós tüdőlob 105 k. 306 u. Himlő 8 k. 18 u. Tenyészbenaság és hólyagos kiütés 12 k. 77 u. Rühkór 86 k. 250 u. Sertésorbanecz 36 k. 120 u.

A lótenyésztés emelésére alakult «Tattersall» részvénytársaság évi rendes közgyűlését f. hó 3-án tartotta a Köztelken. Az igazgató jelentése után a közgyűlés a felmentvényt megadta s 4 frtnyi osztalék megállapítása után a választásokat ejtette meg. Megválasztattak egyhangulag: Elnökké gróf Eszterházy Miklós, alelnökké Üchtritz Zsigmond, igazgatósági tagokká Forster Géza, Kisfaludy Sándor, Luczenbacher Miklós, Feszty Lajos, a felügyelő bizottságba Ivánka Oszkár, Perczel Dezső, Tolnay Lajos, Harkányi Károly és Zámery Béla.

Hibás címzések. A vidéki ember legnehezebben jegyzi meg a címeket. A mi címváltozást egy fővárosi ember egyszeri hallás után megjegyyez, ahoz a vidékinek évek kellene. Ezt magával hozza a gyakorlat. Azért nem is ütközünk meg rajt, hogy a «Magyar Mezőgazdák Szövetkezete» levelei daczára egy hónapos elköltözésüknek, még mindég a Köztelekre irányítatnak, holott annak idején elegendő publikáltuk a helyiségváltoztatást, de azóta is a lap első oldalán levő hirdetésen ott olvasható, hogy az új helyiség «Alkotmány-utca 31. szám» alatt van. Ugyancsak ez áll a «Szárnyasaink» baromfi szaklappal, mely már több egy éve, hogy a Köztelekről kivonult s alapjául szolgált az Országos baromfi-tenyésztési egyesületnek; melynek helyisége jelenben az Andrassy-uton a Belle-vü-ben van. — a.

Erdélyrészi XI. tenyészállatvásárt rendez az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya, a földmívelési miniszter támogatása mellett használati lovasárral és díjazással egybekötve, Kolozsvárt folyó évi augusztus hó 31. és szeptember hó 1., 2. és 3. napjain. A kiállítás célja kizárólag az erdélyrészi állattenyésztés fejlesztése, másutt tenyésztett állatok bemutathatók ugyan, de dicséret oklevélnél egyebet nem nyerhetnek. A díjak két

kategoriába oszlanak: arany és pénzdijakra. — Pénzdijakra csakis az 50 holdnál kisebb földbirtokkal rendelkező kisbirtokosok pályázhatnak. A tenyészállatvásáron bemutathatók Erdélyben született angol teliver és nem teliver lovak; erdélyi magyar szarvasmarha. Ugyanezen kiállítás alkalmával tejelő versenyt is rendeznek, melynek célja az erdélyi magyar fajtabeli és rizska tehének tejelő képességét megállapítani; ebből kifolyólag természetesen, hogy csakis e fajú tehének bocsátatnak a versenyre. Ugyancsak díjazatik az idegen fajtájú szarvasmarha is, továbbá juh, sertés, baromfi és a hizott állatok is. A tenyész-állatkiállítással kapcsolatosan vásárral összekötött lódíjazást is tartanak, a melyen négyes, kettős fogatok, befogott kis hámos, nagy hámos, kis hámos lovak és igás fogatok lesznek bemutatva. Bejelentéseket a rendezőbizottság Kolozsvárt elfogad f. évi július 15-től augusztus 15-ig bezárólag.

A pestvármegyei gazdasági egyesület által Káposztás-Megyeren tervezett kaszalógepbemutató és zombolyai kazalkészítés elmarad, mert a tavasz folyamán uralkodott rendkívüli száraz időjárás miatt a takarmányneműk kielégítő kaszálást nem adnak. Az egyesület ezen tervét jövő évben fogja megvalósítani.

A ragadós tüdőlob miatt levágott állatok pótlására szállítandó egészséges szarvasmarhakiüldemények után a hazai magán vasutak vonalain a következő mérsékelt viteldijakat engedélyezték: A cs. és kir. szab. kassaoderbergi és a győr-sopron-ebenfurti vasutak kocsis és kilométerenként 7-5 kr egységével kocsinként 2 frt kezelési illeték és 5⁰/₀ szállítási adón alapuló, az aradi és csanádi egyesült vasutak kocsis és kilométerenként 10 kr egységével, kocsinként 2 frt kezelési illeték és 5⁰/₀ szállítási adón alapuló, a szamosvölgyi vasut pedig kocsis és kilométerenként 12 kr egységével és kocsinként 2 frt kezelési illetékben alapuló viteldijakat. A cs. és kir. szab. déli vaspálya, tekintettel a f. é. április 1-től érvényes új helyi díjszabásban foglalt IV. a kivételes díjszabásnak amugy is mérsékelt, a használt kocsis rakterületének métere után: 1—50 kilométerig 18 filléren, 51—150 kilométerig 1-7 filléren, 151—300 kilométerig 1-6 filléren, minden további kilométerért 1-5 filléren alapuló, egy 15 □ méter rakterületű kocsinál 12—13-5 kr kocsis és kilométerenkénti viteldijnak megfelelő díjtételeire, ennél messzebb menő kedvezményt nem volt hajlandó engedélyezni. Budapestben, 1893. május 29-én, a miniszter megbízásából Liphay.

Az állategészség Békésmegyében. A száj- és körömfájás — mint Békésmegyéből jelentik — annyira terjed, hogy sokan a megyebeli vásárok eltiltásától félnek. Száj- és körömfájás mutatkozik Csabacsüdon Königswarter és Csorváson Wenckheim grófok birtokán. A száj- és körömfájást konstatáltak még Kigyóson, Gyulan, Sámsonban és Mezöberényben. Nem kevesebb aggodnak az állattenyésztők a lépene miatt, mely Csabán és Szeghalmon mindjobban terjed.

Kecskemét város gyümölcs- és szőlőtermelése, mint e város közigazgatási bizottságának utóbbi ülésén konstatáltak, rendkívül előrehaladott állapotban van. A múlt évi gyümölcs-termés meglehetősen jó volt, különösen szilvafélékből. Nem kevesebb mint 50.000 métermázsza gyümölcsöt szállítottak el tavaly Kecskemétről vasuton, főleg Ausztriába, Orosz- és Németországba. A mellett kocsin is jelentékeny mennyiségű gyümölcsöt szállítottak el. A bortermés tavaly ellenben csak 14—15 ezer hektoliterre rugott, de a minőség igen jó volt.

Az erdőpusztító apácza. Az apácabogár, mely Bajorországból jött hozzánk két év előtt, mint egy fővárosi lapnak írják — most Oláhország felől jött át, és Erdély határszéli erdőségeben pusztítással fenyegeti Csikmege legnagyobb kincsét: az erdőt. A földmívelési miniszterium közegei által — mint hírlik — erélyesen folytatja a védekező munkát, de nem felesleges, sőt nagyon szükséges, hogy a községek és általában az erdőtulajdonosok is résen legyenek.

bizottságok...
eredmény...
adatok 140...
össze a...
kamarai...
szólak...
zambavétel...
tekinve, igen...
91. és 1892...
állított kimu...
leket foglalja...
ara területén...
grád várme...
ben...
holdankénti...
átlag...
mm. forint...
76 65...
00 54...
34 38...
70 50...
30 60...
50 —...
60 —...
00 75...
00 150...
00 240...
87 100...
ben...
50 46...
30 37...
56 38...
35 36...
00 40...
50 —...
10 —...
00 70...
00 130...
0 240...
66...
termés, he...
s volt...
kamara nem...
egy bizonyos...
pert a bácskai...
magterme...
szerepel, az...
k több, de...
re méltó...
háziállatok...
k, a me...
háziállatok...
indig ha...
sertés...
300 ezer...
270...
agok által...
yból már...
vő 6 hold...
ezen arany...
sszu télen...
ább meg...
a lehető...
fában és

Halgazdaság Temesvárott. Temesvár város határában egy nagyobb szabású halgazdaság berendezését vették tervebe gróf Gyürky Abraham birtokán. 180 holdnyi réterületet fognak halastavakká átalakítani a bérlők, kik e célból már az országos halászati felügyelő közreműködését is kikérték.

A magyar kender- és lenipar részvénytársaság legutóbbi közgyűlésén megválasztották az igazgatóságba: Baró Rudnyánszky Józsefet, Fejér Miklóst, Salzmann Henriket, Földiák Gyulát, Földiák Vilmost, Auer Róbertet és Givens Károlyt. A felügyelő-bizottságba: dr. Lázár Györgyöt, dr. Löw Tivadart, Fejér Mártont és Dirsztay Lászlót.

Szőlőzőldojtási tanfolyam. A nyitramegyei gazdasági egyesület f. évi június hó 8-dikán és 9-ikén Nyitrán az egyesület amerikai szőlőtelepen Bucher Alajos állami szőlészeti felügyelő vezetése mellett szőlőzőldojtási tanfolyamot rendez. A tanfolyam díjmentes s azon mindkét nembeli 15 éves koron túli munkások résztvehetnek. Minden résztvevő egy jó egyenes elű kést és egy lapos fenőkövet hozzon magával. Gyülekezés a tanfolyamhoz június 8-ikán reggeli 8 órakor a Mária-hegyi Kalváriára és a Szarkahegy felé vezető utak elágazásánál. Résztvenni akarók már az első napon jelen legyenek.

A 25 krajczárosok és a két forintosok f. évi május 31-én megszűntek a magánforgalomban törvényes fizetési eszköznek lenni. Június hó 1-től fogva senki sem köteles többé 25 krajczárosat vagy 2 frtot elfogadni. Csakis az állami pénztárak fogadják el még két hónapig, azaz július 31-ig az említett pénzeket, azontul azonban már az állami hivatalok sem fogadják el. Ez ezüstpénzek összegét 15 millió forintba becsülik, melyből kerek 11 millió forint 25 krajczárosokban az osztrák-magyar bank pinzéiben van elhelyezve.

Czukorgyár építése Csatán. Mint egy fővárosi lapnak írják, e tárgyban f. é. május 27-én tartották meg Bars megye lévai és verébelyi járása mezőgazdaközönségének értelmi és vagyoni képviselői Léván, a főispán által egybehívott értekezletét. Ez értekezlet eredménye, hogy a Deutsch-czég a kérdéses czukorgyárat a Schoeller czéggel közösen Leidenfrost László vezetése alatt üzembe fogja venni. A gyár által szükségelendő répatermelést a nagybirtokosoknál maga a tervező-vállalat fogja biztosítani, a gazdaközönség pedig a vármegye közigazgatási hatóságainak protektorátusa alatt fog a répatermelés kötelezésére felhívni. A czukorgyár felépítésé Csatá közönség határában még ezen év folyamán indul meg és a jövő év őszén helyezik azt üzembe.

Takarmányszükség Svájcban.

Megemlékeztünk volt azokról a bölcs előrelátásra valló intézkedésekről, melyeket a svájci kormány a kis ország messze híres s főmegélhetési forrását képező marhaállományát fenyegető marhaéhínség elhárítása tekintetében szükségessé vált foganatosítani. Egy segélyegyesület alakult, mely a külföldről igyekszik előleges kötések útján őszre a megfelelő takarmányt olcsón beszerezni. E célból legutóbb *Villa Secca báró* a segélyegylet nevében az O. m. g. e.-hez fordult nagyobb mennyiségű korpa, alomszalma, fagyapot, árpaszalma, zab és bab beszerzése céljából. A segélyegyesület ezirányú kívánságának a „Magyar mezőgazdák szövetekezete” fog megfelelni; érdekesnek tartjuk azonban *Villa Secca báró* leveléből kiemelni azt, hogy Svájcban jelenleg a takarmányszükségből kifolyólag első rendű fejsz tehének a legjutányosabb áron 170—240 frton vásárolhatók, loco Freiburgban. Hazai gazdaságaink közül bizonyosan többnek lesznek abban a helyzetben,

hogy tehenészetük kiegészítésére szorulnak, vagy újat állítanak fel s így *Villa Secca báró* ajánlatának, ki a megfelelő felvilágosítások megadására vállalkozott, hasznát vehetik.

Viszatartott gabonakészletek. Galaczból — Románia — jelentik egy fővárosi lapnak: A gabonakereskedők a rosszabb termés kilátások következtében a magtárakban levő terményeket áremelés nélkül nem bocsátják áruba; a román dombok gabonakészletét körülbelül 400 000 méter-mázsára becsülik. — Ugyancsak igen rossz termésre való kilátásokat jelentenek Drinápolyból. A becslések szerint a keménymagvú buza termése 40, a puhamagvú búzáé 60 százalékkal, a rozse 25 százalékkal lesz gyöngébb. A gabonakivitel néhány nap óta szünetel. A kereskedők nem hajlandók terményeiket eladni, látva az ideai gyöngye termést.

Fordulópont a Romániával folytatott vám-szerződési tárgyalások ügyében. Felüváltatosan jelentik: A román kormány meghatalmazottjával most már hónapok óta folytatott tárgyalások, a melyeknek célja, egy osztrák-magyar-román vám- és kereskedelmi, valamint allategészségügyi szerződésnek megkötése volt: nem vezettek minden irányban a kívánt eredményre. Németország és Románia között ugyanis létrejött egy tarifaszereződés, de nem jöhetett létre hasonló szerződés Ausztria-Magyarország és Románia között, a helyzet egészen más, sem azok az engedmények, a melyeket Románia adni hajlandó volt, nem voltak elfogadhatók, sem azok az ellenkövetelések, a melyeket a román kormány irányunkban támasztott, nem voltak teljesen tekintetbe vehetők. Sikerült azonban egy osztrák-magyar-román legtöbb kedvezményes szerződésnek megkötése tárgyában a tárgyalásokat annyira vinni, hogy egy ilyen szerződés létrejötte s aláírása a legközelebbi időben biztosan várható. Előbb csakis meg kell állapodni kölcsönösen a határforgalomra vonatkozó némely határozomány tárgyában. E legtöbb kedvezményt biztosító szerződés értelmében nemcsak a román autonom vámtarifának tételei, hanem azonkívül mindazok a leszállított vámtételek is, a melyeket Románia más államoknak, így pl. Franciaországnak, Svájcznak s az új szerződésben Németországnak is biztosított, nekünk is le vannak kötve. Az összes allategészségügyi kérdésekben Romániában épp úgy, mint nálunk, a saját autonom törvények intézkedései lesznek mértékadók. Romániából érkező kiviteli cikkek, tehát az összes állatok, gabonaneműek stb. határainkon általános vámtarifák tételei szerint, vagy azoknál a kötött szerződéseinkben alaposabban vannak megszabva, e szerződési vámtételek szerint lesznek elvámolandók. A szerb határforgalomban általunk biztosított kedvezmények azonban, pl. gabonára, a román árukra nem lesznek alkalmazhatók. A legtöbb kedvezményt biztosító szerződés határozatlan időre lesz kötve, azzal a mindkét félnek fentartott joggal, hogy egy évre akármikor felmondható.

Helyreigazítás. Az orsz. magy. gazd egyesület most megjelent évkönyvében a nyiregyházi aratógépversenyről irt jelentés egyik kimutatásába (az évkönyv 125. oldalán) értelemzavaró hiba csuszott be. — A táblázat utolsó rovatában, a „Jegyzetben” ugyanis a 250 kéve kötési költsége helyett 250 kéve kötési súlya értendő a kr. helyett dkgrm. A kötési költség 250 kévének az 1-ső sorszámnál 41.6 krajczár
a 2-ik „ 33.7 „
a 3-ik „ nincs, mert a gyáros akkor még nem tudta a zsinég rendes árát megszabni.
a 4-ik „ detto
az 5-ik „ 41.2 krajczár
a 6-ik „ 42.7 „
a 7-ik „ nem volt még akkor szabott ára.
a 8-ik „ 45.0 krajczár
a 9-ik „ 45.5 „
a 10-ik „ 39.0 „

Apró hírek. Vásáráthelyezés.

Abauj-Torna-vármegye területéhez tartozó Torna községben az eddig február 2-án tartatni szokott országos vásár ezental ezen napot megelőző csütörtöki napon, illetőleg a mennyiben február 2-ika csütörtökre esik, az ezt megelőző szerdai napon — márciusus hó 19-én, május hó 1-én, szeptember hó 1-én október hó 26-án és november 25-én tartatni szokott országos vásárokat, a mennyiben nem csütörtöki napra esnek — ezental az ezen napokat megelőző csütörtöki napon fognak megtartatni. — **Vámszedési engedély.** Szolnok városa közevetvámszedési engedélyt nyert. — **Az állatvédelem maecenásai.** Dr. Schwartzner Ottó, a krisztinavárosi iskolaszék elnöke, a kerületbeli ipariszcolák növendékei számára 100 darab *Ne bántsd az állatot* című, 45 elbeszélést tartalmazó és az állatvédő-egyesület által 200 koronával jutalmazott pályamunkát rendelt meg; ép úgy a nagyváradi rabsegélyező-egylet 20) drb könyvet vásárolt kegyeltjei számára; a földművelésügyi miniszter pedig 8) darabot rendelt a földmívelési, szőlészeti és erdőészeti iskolái számára.

Kirándulások az Aldunára. Az aldunai regényes vidék kellő megismertetése céljából a m. kir. államvasutak állomásain csinos kis füzetet osztogatnak *ingyenesen* az utasok között *«Alduna és Vidéke szövegben és képekben.»* című alatt a mely az aldunai kirándulásokra vonatkozó utmutató és tájékoztatót kívül, a Belgrad és Orsova ill. Vaskapu közötti dunaszakaszt röviden, de eléggé kimerítően ismerteti. Az utleírás megbízható földrajzi és történeti adatokat tartalmaz, s ezen kívül a párját ritkító szépségű vidék nevezetesebb pontjait, u. m. Belgrad, Galambóczi romok, Greben sziklacsuc, Kazan szoros, Széchenyi ut, Széchenyi és Trajan-tábla, Orsova, Koronakápolna Ada Kaleh, Herkulésfürdő, Vaskapu, stb. fénykép után készült igen sikerült képekben mutatja be. A turista közönség ekképen minden költség nélkül megbízható uti kézikönyvhöz jut, mely egyuttal csinos.

Jelen számunkkal küldjük szét Bodnár Zsigmond egyetemi magántanár **előfizetési felhívását a Pédákra.** Minden magyar ember szereti a politikát, szereti tudni az erkölcsi, aesthetikai, szellemi és gazdasági tünemények igazi okait. Bodnár ezekre felel az ő Pédáival. Megmagyarázza, miért történik valamely mozgalom a politikában, a társadalomban. Megérteti velünk az ember múltját és jelenét, sőt egy kissé belát a jövőbe is. Főfedezése nagy figyelmet keltett. Művéről azt írta Schmitt Jenő, a jeles gondolkodó, hogy *valóban igen jelentékeny.* Örömmel ajánljuk t. olvasóinknak.

Kereskedelem és tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

Június 5-iki jegyzések 100 kg.-ként.

Búza			
Tiszavidék	uj	74—75 kil	8.20—8.30 3 óra
—	»	76—77 »	8.35—8.60 »
—	»	78—79 »	8.65—8.75 »
—	»	80—82 »	— »
Pestvidéki	»	74—75 »	8.15—8.25 »
—	»	76—77 »	8.30—8.55 »
—	»	78—79 »	8.60—8.70 »
—	»	80—82 »	— »
Fehérmegyei	uj	74—75 kilós	8.15—8.25 »
—	»	76—77 »	8.30—8.55 »
—	»	78—79 »	8.60—8.65 »
—	»	80—82 »	— »
Bácskai	»	74—75 »	8.20—8.30 »
—	»	76—77 »	8.35—8.60 »
—	»	78—79 »	8.65—8.75 »
—	»	80—82 »	— »
Császági	»	74—75 »	8.05—8.15 »
—	»	76—77 »	8.20—8.35 »
—	»	78—79 »	8.40—8.45 »
—	»	80—82 »	— »
Északmagyarorsz.	uj	74—75 »	— »
—	»	76—77 »	— »
—	»	78—79 »	— »
—	»	80—82 »	— »
Rozs	—	—	6.90—7.15 készp.
Árpa, takarmány	—	—	5.90—6.20 »
— maláta	—	—	6.35—6.50 »
— sör	—	—	— »
Zab	—	—	7.10—7.35 »
Tengeri	—	—	5.—5.05 »
Káposzta-repcze	—	—	— »
Köles	—	—	4.40—4.70 »
Lenmag	—	—	12.—12.1/4 »
Kendermag	—	—	9.25—9.50 »
Lencse	—	—	8.—14.— »
Borsó	—	—	8.50—10.— »
Bab, fehér nagyszemű	—	—	5.70—6.— »
— törpe	—	—	7.25—7.50 »
— barna	—	—	— »
Köles	—	—	4.20—4.35 »
Bükköny	—	—	6.40—6.75 »
Vöröshere	uj	—	64.—70.— »
Luczerna	uj	—	41.—48.— »
Esparsette	—	—	17.—18.— »
Mohar	—	—	6.90—7.25 »
Mák, kék	—	—	34.—36.— »
— szürke	—	—	32.— »
Köménymag	—	—	22.—24.— »

Budapesti gabonatözsze, június 5-én. (A «Magyar Mezőgazdák Szövetsége» tudósítása.) Végre valahára az a vidék is részesült az eső áldásában, mely hazánkban ugyszólván eléstára, az Alföld. Itt volt az idén a legnagyobb szárazság. A vetések részben elsatnyultak és tönkrementek és tartani lehet attól, hogy a mai eső már későn is jött. Ez az aggodalom sok helyen talán nagyon is indokolt különösen Torontál, Csanád, Csongrád és Békésben. Ma érkezett jelentéseink szerint az ország minden részében esik most az eső, igaz hogy több helyen már sok is. A gabonavetések virágzásban vannak. A gabonaüzlet az utóbbi napokban nem igen változott. A forgalom a mai tözsdén bár eléggé élénk volt, nagyobb üzlet azonban nem fejlődött ki. A malmok hivatkozva az eső és lanya külföldi jelentésekre, csak alacsonyabb árakon akartak vásárolni. Külföldi jelentéseink: *Amerika* csökkenő irányban halad. A kontinens államaiban buzára nézve lanya a hangulat, azonban takarmányzikkre határozottan kedvezőbb irányzat mutatkozik. *Franciaország és Németország* lanya. *Angolországban* az irányzat némileg jobb, úgy szintén javult a terméskilátások Szerbiában is, míg Romániában még mindig panaszok vannak. A mai gabonatözsdén nálunk búzát jól kínáltak és a vételkedv is élénk volt. Összesen 24.000 métermássa került forgalomba változatlan árakon. Egyéb gabonane-műekben az üzlet csendes volt és az árak is változatlanok maradtak.

A határidőüzletben a forgalom szinte csendesebb volt és az árak is alig voltak némi ingadozásnak kitéve.

Határidők árfolyama Budapestben.

	június 2.		június 3.		június 5.	
	legales.	legmag.	legales.	legmag.	legales.	legmag.
Búza						
1893. őszre	8.57	8.58	8.45	8.47	8.44	8.46
1893. júni	8.30	8.35	8.22	8.24	8.25	8.30
Tengeri						
1893. máj-jun.-ra	5.18	5.20	5.07	5.09	5.04	5.06
» jul.-aug.	5.30	5.32	5.17	5.19	5.17	5.19
Zab						
1893. tavaszra	6.35	6.37	6.28	6.30	6.20	6.25
Repoze						
1893. aug.-szept.	15.25	15.50	15.45	15.60	15.65	15.75

Határidők árfolyama a külföldi gabona-tözsdéken.

	június		
	2.	3.	5.
Bécs (100 kgrként frtban.)			
Búza	8.74	8.58	8.60
Rozs	7.84	7.69	7.68
Zab	6.74	6.81	6.62
Tengeri	5.68	5.43	5.51
Repcze	—	—	—
» aug.-szept. 93.	15.85	16. —	15.90
Berlin (1000 kgrként márkában.)			
Búza	159. —	157. —	158. —
» szept.-okt.	163. —	161. —	161.75
Rozs	149.75	147. —	147.50
» szept.-okt.	153.25	151. —	151.25
Zab	166. —	165. —	164.50
» szept.-okt.	148.75	147.75	147. —
Páris (100 kgrként frankban.)			
Búza	21.40	21.30	21.20
» folyó hóra	21.75	21.60	21.60
» július	21.80	21.75	21.80
» első 4 hó	22.30	22.25	22.30
» jul.-tól 4 hó	46.40	46.25	47.30
Liszt	46.75	46.75	46.75
» folyó hóra	47.10	46.90	47.10
» július	47.10	46.90	47.10
» első 4 hó	48.80	48.60	48.75
» jul.-tól 4 hó	—	—	—
New York (bushel-ként cents-ben.)			
Búza	73. 7/8	74. —	71. —
» júni.	75. 3/4	75. 1/2	72. 1/2
» júli.	78 1/2	78. 3/8	76. —
» december	82. 3/4	82. 7/8	80. 1/4
Tengeri	48. 3/8	48. 1/4	47. 3/4

Ipartermények. (A «Magyar Mezőgazdák Szövetsége» tudósítása.) **Kőolaj.** Az üzlet irányzata szilárd. Jegyzések: első rendű amerikai 21.—, első rendű orosz 20.—, elsőrendű szalon (császár) 29-00 frt. — **Repoze-olaj** szilárd, nagyban 39.—, kicsinyben 39-50-40 frt. — **Orosz Baku-olaj** elsőrendű 19 frt.

Koncentrált takarmányok. (A «Magyar Mezőgazdák Szövetsége» tudósítása.) **Korpa.** Az üzlet irányzata szilárd. Árak: finom 4-20, goromba 4-15, rozskorpa 4-50 frt. — **Malátacsira** 4-60-4-80 frt. — **Árpadara** zsákostul 6-6-10 frt. — **Tengeridára** 5-80-5-90 frt. — **Konkolyos búkköny** 3-30 frt. — **Olajpogácsa** 7-80 frt.

Gyapju. (A «Magyar Mezőgazdák Szövetsége» tudósítása.) Ezen cikk, mely gazdáinknak még évekket ez-előtt oly szép jövedelmi forrása volt, ma már alig ér-

demli, hogy a gazda vele foglalkozzék. A mostani medárdi gyapju-vásár, mely csak a múlt hét elején vette kezdetét, hamar végződött is. A vásáron alig volt egy-két számat tevő vásárló, néhány katona-szállító, kik a tavalyi árakhoz képest 5-10%-kal fizettek olcsóbb árakat, jelent meg mindössze. Az árak minőség szerint különféleképp változtak. Eladatott mintegy 1000 métermássa következő árakon. *Zsirus gyapju* 22-25, mosott gyapju 90-115, idei fehér kétnyirettű 60-64, kék egynyirettű 52-56, homokgyapju 38-40 frton. 56 klgonként 2 százalék.

Élelmiszerek a budapesti betlvásáron. 1893. június hó 6. (A fő- és székvárosi vásárigazgatóság jelentése a «Közlelek» részére.)

Halvásár a halteren. Piaczra hozott helybeli 9 halász és halkereskedő mintegy 10 q. — vidéki halász — q halkészlet, mely mennyiségnek vontatott hangulatban mintegy kétharmada talált szilárd árakon vevőre.

Baromfi. Hozatott a Fővámterre vaspályán kb. 4400 db. hajón 1600 db; 18 kocsin kb. 1700 db; gyalog-árusok 100 db, helybeli árusoktól kb. 300 db, összesen kb. 7100 darabot hoztak. A forgalom élénk, a készlet nagyobb részben gyorsan elkelt. Nagyban árak páronként: tyúk 125-130, csirke 45-100, hizott kappan — kr, sovány kappan —, hizott réce 170-250, sovány 120-140, hizott lud 300-500, sovány 220-260, hizott pulyka — kr, sovány pulyka — krajczár, gyöngytyúk 120-130, galamb pecsenyének — krig. **Az újvásártérre** a szokott helyekről vaspályán 3650 darab, szekéren 488 darab, gyalogárusok körülbelül 150 db, helyb. árusok 2170 db, összesen 6458 db baromfi hoztak. A forgalom élénk, a készlet gyorsan elkelt. Az árak páronként következők: tyúk 120-130, csirke idei 60-90, hizott kappan — sovány —, réce hizott 200-220, sov. 140-160 hizott lud 320-500, sov. 220-260, pulyka hiz. —, sov. 220-270, gyöngytyúk 130-150, galamb pecsenyének 30-35 krajczáron.

Tojás. Hozatott Fővámterre vasp. kb. 28,000 db. hajón 16,000 darab, 4 kocsin kb. 36,000 db. gyalogárusok 2000 darab, helybeli árusoktól kb. 5000 db, összesen kb. 87,000 db hozatott. A vásár közép, a készlet felelősen elkelt. Nagyban árak: 1 láda 1440 darab 2650 — kr, 40 krért 20-21 db, 1 db — kr. — **Az újvásártérre** vaspályán 2300 db, kocsin 6000 db, gyalogárusok 1300 db, helybeli árusok 4700 db, összesen 7960 db hozatott. A forgalom élénk. A következő árak jegyzettek: friss tojás 1 db 2 1/2-3 kr, 100 db 200-210 kr, 1 láda 1440 db — kr, 40 krért 18-20 db, meszes tojás 1 db —, 100 db —, 1 láda 1440 db — frt. 40 krért — db.

Zöldség. Hozatott a Ferencz József-rakpartra hajón kb. 40 q vegyes zöldség. A vásár közép, a készlet felelősen elkelt. Nagyban árak: 1 q petrezselyem 1200-2400, 1 q, sárga répa 2000, 100 fej saláta 60-170, 100 db karalábé 120-180 krig.

Gyümölcs. Hozatott a Ferencz József-rakpartra hajón kb. 25 q vegyes gyümölcs. A vásár élénk, a készlet gyorsan elkelt a következő árak mellett: 1 q cseresznye 1500-2000 kr, 1 kg. földi-per 1 liter pószmété 12-13 krajczárig.

Budapesti takarmányvásár. (A VIII. ker. Teleky-téren 1893. június hó 6-án. A fővárosi vásárigazgatóság jelentése a «Közlelek» részére.) Felhozatott 67 szekér rétszéna, — szekér muhar, 31 szekér zsupszalma, 12 szekér alomszalma — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, — szekér egyéb takarmány (lóher, luczerna, zabos búkköny, köles), 230 zsák szecska. A forgalom nagyon gyenge. Eladatott: mázsánként következők: réti széna 350-370, muhar — alomszalma 160-165, zsupszalma 180-220, takarmányszalma —, tengeriszár —, (lóher, luczerna, zabos búkköny, köles) —, szecska 230 kr.

Budapesti heti gabonavásár. Felhozatott az újvásártéri piacra m. e. 24 q. vegyes gabona. A kevés felhozatal miatt a forgalom nagyon gyenge. Eladatott: rozs 1 hl. (72-75 kg.) 500-520 kr., tengeri 1 hl. (70-72 kg.) 400-420 kr., zab 1 hl. (40-42 kg.) 300-340 kr.

Allatvásárok.

Budapesti orsz. marhavásár. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos jelentése a «Közlelek» részére.) Június 5-én. Felhajtott: 353 db gazdasági ökör (180 db első rendű, 173 db közép- és alárendelt minőségű jármos ökör), továbbá 30 db 3-4 éves tarka és 20 db 3-4 éves fehér tinó, 68 db 1 éves fehér tinó, 18 db jármos bivaly és 80 db fejős tehén (16 db fehér szőrű magyar- és 64 db tarka, kevert származású tehén).

A megtartott országos vásár, noha ez az előző heti vásáron a gazdasági ökrökben a szükséglet fedezése végett több nagyobb birtokos megjelenéséből ítéltve, nem igazán ígérkezett, kevésbé mondható sikerültnek. Mar a fenti, részletesen kitérített felhajtott mennyiség tekintetbe véve, mely sokszor egy-egy hetivásárra felhajtott gazdasági szarvasmarháánál nem több, rögtön kitérünk, hogy a vásár forgalma, az ez idő szerint tartatni szokott országos vásárokhöz viszonyítva, lényegesen csekélyebb. De még tekintetbe véve azon körülményt, hogy ama csekély felhajtásból még mintegy 195 db gazdasági ökör, 68 darab éves tinó és 6 darab jármos bivaly eladatlanul maradt, a vásár irányzata is eléggé illusztrálva van. — A vásár rendkívül gyenge voltára, torábbá lanya és élénkteien irányzatára valószínűleg az lehetett befolyással, hogy a folyton tartó esőzés miatt a nagyobb birtokosok — de még a kisebb gazdák is, mely utóbbiak különösen

ezen vásár alkalmával szokták feljavított szarvasmarhákat eladásra hozni s helyébe jármos ökröt vásárolni — felette kevés számban jelentek meg.

A fejős tehének szintén csak kevés mennyiségben hajtottak fel a vásárra s legnagyobb részt alárendelt minőségűek voltak. Ezek is hármely hetivásáron tetemesen nagyobb mennyiségben és jobb minőségben találhatók. A vásár ezekre, mint ez az országos vásárokon már sok ízben tapasztaltott, rendkívül lanya és vontatott jellegű volt. A felhajtott mennyiségből mintegy 26 db még eladatlanul maradt.

Az egyes vevők közül említhetők:

Előszállási uradalom 19 db jármos ökörrel. Esztergomi káptalan lelkési uradalma 16 db j. ö. Löwinger Mór, Csernye, 18 db j. ö. és 2 db jármos bivaly.

Özv. Lyka Gusztávné, Pa.-Szántó 4 db j. ö. Pick Rezső, Szabad-Balvány 9 db j. ö. Koha S. B., N.-Megyer 18 db j. és bekötmi való ö. Grunwald és társa, Budapest 4 db bek. való ö. Lamm Armin, Sárbovárd 5 db j. ö. Havas József, Bpest-Köbánya, 4 db fejős tehén.

Következő árakra jegyzettek páronként:

Elsőrendű jármos ökör	325-355 frtig
(kivételesen 1 pár 400 frt)	
Középmínőségű j. ökör	270-300 »
Alárendelt minőségű j. ökör	180-245 »
3 éves tinó	170-195 »
Jármos bivaly	290-315 »
Bekötmi való ökör	210-350 »

Súly szerint:

Bekötmi való ökör tarka 28-29 1/2 frtig métermázsánként elsőszulban.

Fejős tehénekért

Fehér szőrű magyar tehén 60-74 frtig Tarka, kevert származású 56-140 » üzetett darabonként.

Budapesti szarvasmarhavásár, június 6-án. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos telefonjelentése a «Közlelek» részére.) Ide szállított 246 db borjú és — db bárány. Mután a múlt héten rendkívül nagy mennyiségben ide szállított borjuból a meszarosok szükségletüket bőven fedezték, ennélfogva a mai vásár — dacára a felette kevés hozatalnak — vontatott hangulatban folyt. Árak: Borjú 28-38 kr, kivételesen 40-42 kr. kg.-ként elsőszulban fogyaszt. adó nélkül.

Budapesti juhvásár, június 6-án. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos telefonjelentése a «Közlelek» részére.) Felhajtott 854 db juh. Az e heti vásár eltérőleg a múlt hetitől nehezes irányzattal nyert lebonyolítást, mely irányzatra az volt befolyással, hogy a környékbeli meszarosok e héten kevés számban vettek részt a vásárlásban. Az árak kilogrammonként 1 krral apadtak. — Árak: Jobb minőségű juh 18 1/2-21 kr, kivételesen 22 kr, silányabb 16-17 1/4 kr kilogrammonként elsőszulban.

Szabadkai marhavásár, május hó 14. és 15-én (Jaramazovits Lőrinc tudósítása a «Közlelek» részére.) Felhajtás: Igás ökör urasági II. osztályu 583 db, párja 240-380 frt, magyar tinó 3 éves 232 db, 180-220 frt, magyar tehén tenyésztésre 269 db, dbja 60-100 frt, levágásra 200 darab, 80-140 frt, tarka tehén friss fejős 168 db, 70-120 frt, magyar üsző 2 éves 80 db, 30-45 frt; 3 éves 70 db, 40-60 frt, remonda-ló 689 db, 220-320 frt, igás-ló könnyebb 745 db, 80-140 frt, kocsis-ló (hintós) 234 db, 300-800 frt, paraszt-ló 819 db, 90-200 frt, anya bárányostól egynyirettű 1602 db, párja 8-12 frt, mustra-birka 348 db, 6-10 frt, nevelő-kocza malaczostól 49 db, dbja 35-50 frt, malacz nélkül 240 db, párja 50-70 frt, süldő 1 éves III. minőségű 581 darab, párja 30-40 frt, süldő 2 éves III. minőségű 490 darab, 40-55 frt

Kiadóhivatali üzenetek.

N. V. gr. Solt. A címváltozást eszközölük. M. J. Egerbegy. Levelező lapját nem értjük; kérünk bővebb felvilágosítást. Sz. K. Uzapnyit. A dolognak utána néztünk. A kishirdetést 3-szor beiktattuk. Előfizető Pa.-Lárca. Bezeredy Adorján, Rum (Vasm.) K. G. Várpalota. Válaszoltunk. K. M. Martfü. Intézkedtünk lapunk pontos küldése iránt; ha ilyen eset netalán még előfordulna, rögtön kérjük az elmaradt számokat reklamálni. K. K. Pa.-Génye. — R. L. Ohát-Kócs. — K. J. Kenyérmező. A címet megváltoztattuk.

Az Országos magyar gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Nagy Dezső, Forster Géza, Kvassay Jenő, Máday Izidor, Rakovszky István. — Főszerkesztő és kiadást felelős: Forster Géza. Felelős szerkesztő: Baross Károly. Társzerkesztő: Rubinek Gyula.

Őszi búkkönyt

és borsót, homokbúkkönyt, muharmagot, czukorcirokat, spergulát, mustármagot vásárol

HALDEK IGNÁCZ

magkereskedése Budapest, Ferencziaktere.

Hirdetmény.

Gróf Apponyi Géza kápolnai gazdaságában (posta: Kölesd, vasuti állomás Hidja-Apáti Tolnamegye) mintegy

85 drb. magyar gulyamarha eladó.

Ajánlat az egész állományra vagy részletenkint a jószágfelügyelőséghez Tolna-Hőgyészre intézhető.

A „Franklin-Társulat” kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárban kapható:

Kisbirtokosok Tanácsadója

válogatott források nyomán számos ábrával.

Irta: KUBINYI LAJOS.

I. Az okszerű gazdálkodás alapelvei. — II. Iparos-gazdák könyve. — III. Iparos-gazdasszonyok könyve.

Második olcsó kiadás. — Ára füzve 80 kr.

A juhtenyésztés megszüntetése miatt

a Tüköry-féle Daruvár, Sziracs és Ujjaniki uradalmakban mintegy 1200 darab középfinom, nagytestű merinó anya, ürü, tokjuh és bárány, közte 230 darab hizlalásra alkalmas ürü, méltányos ár mellett eladó. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az

uradalmi intézőség Daruvárott (Slavónia.)

Magyar kir. Államvasutak.

I. Fedvény az 1893. évi május hó 1-től érvényes menetrendhirdetmény I. részéhez. Érvényes 1893. évi június hó 5-től. Beragasztandó a megfelelő rovatra.

Budapest k. p. u.—S.-A.-Ujhely—Mezőlaborcz.

I. r. Sz. r. Gy. r. Sz. r.				II. r. Sz. r. Gy. r. Sz. r.			
7212	7206	7202	7204	7203	7201	7205	7211
I—III	I—III	I, II	I—II	I—III	I, II	I—III	I—III
625	716	225	ind.	185	1000	645	
640	107	826	érk.	719	400	856	
729	1224	145	ind.	708	326	244	840
800	1249	207	érk.	648	308	217	817
1008	287	1102	érk.	456	1235	1235	556
455	1236	556	ind.	1003			1102
812	212	905	ind.	643	308		807
826	222	915	Velejte	635	295		757
842	234	920	Ujor	621	241		741
905	246	942	Töke-Terebes-Gálszécs	608	228		725
928	302	955	Bánóc	582	212		704
959	317	1013	Nagy-Mihály	587	157		677
1018	331	1027	Nátafalva	522	144		625
1033	341	1035	Órmező	512	134		617
1104	359	1057	Homonna	488	120		601
1118	409	1077	Udva	471	105		546
1141	425	1123	Koskócz	426	1250		530
1206	441	1141	Radvány	411	1205		514
1238	505	1205	érk. Mező-Laborcz étk.	350	1214		450
124		1225	ind. Mező Laborcz	330			430
130		1234	Vidrány	321			421
204		105	érk. Lupkow	253			353
650		450	érk. Chyrow	1105			1208
889		008	érk. Przemysl	057			730

Szabadalmat

aj találmányokra kieszközöl és értékesít mezőgazdasági, ipari- és háztartási gépeket legújabb szerkezettel és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett, ajánl

BERGL SÁNDOR szabadalmi és mérnöki irodája

Budapest, VI. Andrassy-út 30. szám.

Szerkeszti és kiadja a

MAGYAR SZABADALMI KÖZLÖNY

találmányokat ismertető képes szaklapot.

Közi az összes engedélyezett, meghosszabbított és átruházott (eladott) szabadalmak, szabadalom-bejelentéseket és a magyar iparost és mezőgazdát érdeklő iparszak újdonságokat.

Előfizetési ár: egész évre 8 forint, félévre 4 forint, negyedévre 2 forint.

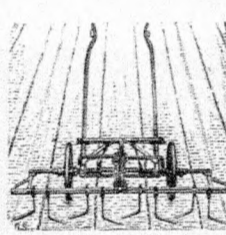
Ezen iroda a nagy. kereskedelemügyi magyar királyi miniszter által elismerve a hivatalos szabadalmi katalogus kiadásával lett megbízva, melyet e lap előfizetői ingyen kapnak meg.

KÖZTELKEN

egy udvari nagy

raktár,

szabad udvarhasználat, ez évi augusztustól, továbbá egy 5 szobás szép utczeni lakás III. emleten kiadó, üllői-ut 25. sz. alatt. Az épület az országos magyar gazdasági egyesület tulajdona, és felvilágosítást nyújt az egyesület igazgatója.

Sack Rudolf-féle

legjobbának bizonyult egyszerű és egyetemes kapáló-gépek, valamint kapáló- és töltőgépek répa és egyéb kapásnövények megmivelésére, nemkülönbön kintű egyetemes és rajol (mély mívelési) aczélekék, két- és többvasu ekék, aczélfogu legjobb boronák, sorba- és szóravető-gépek és más talajmívelési eszközök eredeti minőségben.

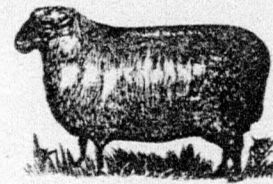
Magyarország területén csakis

PROPPER SAMU, mezőgazdasági gépüzletében

BUDAPESTEN, Váci-körút 29. sz. alatt kaphatók.

Ugyanott közvetlen Amerikából hozott eredeti „Tiger” fűkaszalógépek és „Hollingsworth” gyűjtőgépek Hicory fából vagy pedig egészen aczélből készült kerekkel és más egyéb kintű mezőgazdasági gépek és eszközök is beszerezhetők. — Árak legjutányosabban számíttatnak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve adatnak.

Eladó

egy 480 drból álló birkanyáj, mely — az idősebb anyákat és ürüket kivéve — mind Rambouillet keresztezés, a tenyészkosok pedig kisbéri telivérek. Az állomány következő:

2 drb	3 éves	} kos	47 drb	öreg	} ürü	144 drb	öreg
2	2		39	2 éves		67	2 éves
5	bárány		37	1		43	1
			48	bárány		46	bárány

A birkanyáj megtekinthető gróf Zichy István kis-jenői gazdaságában, felvilágosítások ugyanott nyerhetők. Czim: Kis-Jenő Veszprémmegye u. p. és vasut-állomás Somló-Vásárhely.

Birtokeladási hirdetés.

A magyar vallás-alapnak az ungvármegyei Magyar-Mocsári község határában fekvő mezőgazdasági birtoka, a mely birtok a közötté szét-szórva található haszonvetetlen területeket, bele nem számítva belső-ségeiben 7¹⁰⁰/₁₂₀₀ holdat, szántóföldekben 173³¹⁶/₁₂₀₀ holdat, rétben 43¹⁰⁶²/₁₂₀₀ holdat, legelőben 19⁹¹⁸/₁₂₀₀ holdat, és tófenéken 19¹⁰⁹⁸/₁₂₀₀ holdat, vagyis összesen 263¹¹⁷⁹/₁₂₀₀ holdat tesz ki, a rajta fekvő gazdasági épületekkel, valamint az ugyanott levő uradalmi korcsma-épülettel és 1500 □-ölnyi belső-ségével együtt zárt ajánlatu versenyben örök áron eladatik.

A venni szándékozók felhivatnak, hogy ivenként 50 kros bélyeggel ellátott és sértetlen pecséttel bíró írásbeli zárt ajánlataikat készpénzben, vagy az előző napi tőzsdei árfolyam szerint, vagy a mennyiben ez a név-értéken felül állana, névérték szerint számított állami értékpapírban leteendő hatezer (6000) forint bánatpénz csatolása mellett és a követ-kező megjelöléssel: «a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium-hoz, vételajánlat a magyar-mocsári vallásalapítványi birtokra» ezen miniszterium segédhivatali igazgatóságánál 1893. évi július hó 3-ik napjának délelőtti 10 óráig beadják. A beadott ajánlatok a miniszterium kebelében még a fentemlített határnapon bizottságilag fognak felbon-tatni, mely eljárásnál az ajánlattevők, mint hallgatók jelen lehetnek. Később beadott, be nem pecsételt, sértett pecsétű, vagy a meghatáro-zott bánatpénzzel el nem látott ajánlatok, vagy bármiféle utóajánlatok el nem fogadtatnak és az ilyen, vagy a jelen feltételektől eltérő aján-latok a versenyből kizáratnak. Az adás-vevési feltételek a kir. közalapít-ványi ispiságnál Sajóladon és ezen miniszterium segédhivatalai igaz-gatóságánál a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Budapest, 1893. évi május hó 24-én.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

„Isolvit“

a legjobb és a legbiztosabb szer a **Kazánkó** feloldására.

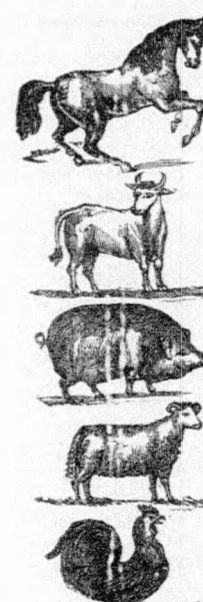
Kapható:

ifj. Szollás Józsefnél Budapest VI., Szondy-utca 44.

A Mamák azt mondják, hogy kedvesebb a szépénél a szebb leány. **Az apa** is azt ál-lítja, és **Férjem** uram sem ellenzi, mert a Dávid-féle **«Pompadour»** pasta (ára 1.50 kr., 2.50 kr. és 4 frt) és a **Spitzer pomádéja** (40 kr., 70 kr. és 1.20 kr.), vagy a **Dermitin kenőse** (50 kr., 80 kr. és 1 forint 50 kr.) nem valami arczfészték és nem ártalmas, sőt házi foglalkozáskor, vagy kirándulás után megron-gált arcz- és kézbor ápolására és a **csunya** szeplő, sörny, máj-folt és pattanások elmulasztására épen szükséges és 3 közül valamelyikkel csakis **«Detergon»** szappannal való mosdás után bekenni, (ára szurony-szeg-zárral szelvényekben 50 kr., 80 kr. és 1.50 kr.) Egyik nő a Spitzert, másik a Dermitint kedveli, de makacs arczfoltnál Pompadour pastám legjobban ajánlható. **Örömet** szerzek ártalmatlan hajfestőmmel az őszülőknek, mert az őszhaj tövitől hegyig nem tarka-barka, hanem egyenletes szép barna, a ki kívánja, fekete is lesz, a festést pedig még az ismerősök sem vehetik észre. Egy próbátéve 1, 2 és 4 frt.

Sudoron-por büdös láb-izzadság ellen behinteni (50 és 1 frt). **Antegrin-por.** Házi állatok betegségeit vele meggyógyi-tani, a nagy kárt hozó dögöt, pl. sertések és juhok közt megszüntetni, tapasztalat szerint 100 drbnál 10—15 kgr., 10 drbnál 1¹/₂—2 kgr. szükséges. Különös jó hatása még mint keh-por és a kehől eredő nehéz zihálás ellen, megzabáláskor beállt vesze-delmes köhika, étvágytalanság, elsoványosodás ellen, daczára a jó etetésnek; kemény ganézás vizelethiány és giliszták ellen, hizulás közben is szükséges olykor-olykor adni, léptályog, száj- és patajvány-nál, bőrkütegek, általánosan vértisztítól. Minden gondolkozás és kér-dezősködés nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin-t kell beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krba, melylyel nagy kárt elhárítanak azok, kik óvszerképen hébe-korba adva, mindig kéznél tartják. — Egy tekercs ára 40 kr., mely elég egy süldő megmentésére. Egy 1 frtos tekercsbe körülbelül annyi van, mint három 40 kros tekercsben. Egy kilogrammtól kezdve megmértve adatik és ára kilonként 2 frt. Két és fél kilót 5 frtért már bérmentve küldök. Egy 4 kgramm, 70 dkgram-mos postacsomag egybe mérve 9 frt 40 kr. helyett 8 frt 93 kr. az ára, de egy 10 kgram-mos zacskó ára csak 17 frt. Tíz kilogrammon felül minden kilogramm 1 forint 60 kr. Ötven kiló egy ládában 75 frt. Száz kilogramm 140 frt. Kaphatók postautánvétellel küldve csakis.

Dávid Gyula gyógyszerésznél Eszék alsóvárosán.

1710. sz.

Értesítés.

A cs. és kir. 4 hadtest hadbiztossági kerületében elhelyezett közös hadseregbeli csapatok számára szükséges kenyér-, takarmány-szükséglet biztosítására:

1893. július 3-án és augusztus 2-án a városi hatóságnál Székes-fehérvárott.

1893. július 7-én és augusztus 7-én a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál Budapesten.

1893. július 13-án és augusztus 11-én a városi hatóságnál Kecskeméten.

1893. július 18-án és augusztus 17-én a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál Pécsen.

1893. július 25-én és augusztus 22-én a városi hatóságnál Baján és 1893. július 27-én és augusztus 24-én a városi hatóságnál Szabadkán.

Mindenütt délelőtti 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok alapján nyilvános árlejtés fog tartatni.

A közelebbi feltételek a «Köztelek», «Közöny», «Pester Lloyd», «Pesti Napló», «Egyetértés», «Képes Néplap», «Nemzet», «Magyar Génius» és a «Magyar Ujság»-ban közölt erre vonatkozó hirdetményekből, valamint a budapesti és pécsi cs. kir. katonai élelmezési raktáraknál betekintheő 1893. május 25. kelt a feltételeket tartalmazó füzetekből kivehetők.

Budapest, 1893. május 25-én.

Cs. és kir. katonai élelmezési raktár.

Zsákokat

bármely minőségben szállit olcsó gyári áron az

Első magyar jutafonó és szövő-gyár részvény-társaság

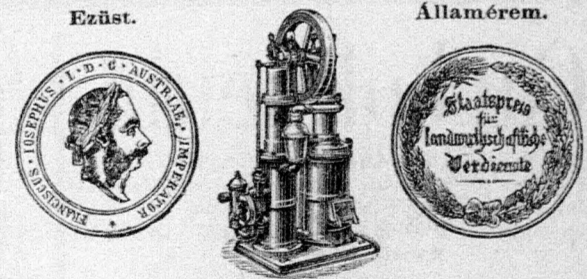
BUDAPEST, Béla-utca 2. sz.

Magy. kir. államvasutak budapest - jobbparti üz-letvezetősége.
28964/III. szám.

Arverési hirdetés.

Ezennel közhírre tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárú-sítandó kiváltatlan szállit-mányok nyilvános elárvere-zése Győr állomásunkon f. évi június hó 20-án é lelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverezést a t. cz. közönség ezennel meghivatik. Budapest, 1893. május hó 31. é.

Az üzletvezetőség.

Önműködő viz-szivattyugép

gazdasági célokra, kertek, lakházaknak vízzel való ellátására, gödrök s bányák lecsapolására. Óránként 1000—20.000 liter, üzem-költség naponta 25—75 kr. Tüzelés azonos közönséges szobakályháéval. Magyarorszában több gazdánál bevált.

Cellerin Henrik,
Bécs, VI., Mollardgasse 21.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termé-
nyei, továbbá állást keresők és adók hirdeté-
nyei vétetnek fel e kedvezményes rovarban.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden
szó 2 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Czim közlé-
sénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélblyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állások.

Nőtlen segédtsízt, ke-
restetik. Feltételek a magyar
és német nyelvnek úgy szó-
ban, mint írásban való töké-
letes bírása; gazdasági irte-
zet végzése és többévi praxis.
Fizetés 300 frt és szabad el-
látás. Nem ajánlott, a bizo-
nyítványok másolataival el-
látott folyamodványok a kiadó-
hivatalhoz intézendők.
1900

Gépészkovács arató- és
cséplőgép mellé június 25-től
és egy földművelésiskolát végzett
egyről azonnal — mint ideig-
lenes kisegítő — gazdasá-
gomban alkalmazást nyerne,
és ha megfelelnek állandósít-
tatnak. Kubin Miklós föld-
bírtokos járműben, u. p. Máté-
szalka.
1908

Gazdasági irnoki állás
betöltendő. Kivántatik tisztas-
ság, józanság, gazdasági könyv-
vitelben való jártasság; évi
240 frt díjazás, teljes ellátás-
sal. Közlelekből a kiadó-
hivatalban tudhatók meg.
1903

Allást keresők.

Egy felsőbb gazd. tanítéte-
tet jó sikerrel végzett 26 éves
fiatal ember, ki egy a mező-
gazdaság minden ágában,
mint a szőlészetben is kellő
jártassággal bír, szőlőtelepíté-
seket önállóan vezetni képes,
a gazd. könyvvitelben teljesen
járatos; a magyar, német és
tót nyelvet úgy szóban mint
írásban bírja; jelenleg egy
nagyobb alföldi uradalomban
van alkalmazásban, június 1-re
vagy azonnali belépésre
ispáni esetleg segédtsízi
állást keres. Megkeresések
D. A. M. E. alatt a kiadó-
hivatalba.
1890

**Erdőtisztí vagy erdő-
rendezési állást** keres egy
33 éves nőtlen erdőrendezés
terén 8 évig sikeresen műkö-
dött, s egyúttal a vadászat-
hoz is ért. Állását bármikor
elfoglalhatja. Czim a kiadó-
hivatalban.
1877

Ispán esetleg ellenőri
állást keres egy katona-köte-
lezettségének eleget tett s
jó családból származó nőtlen,
több évi gyakorlattal bíró
kereskedelmi akadémiát
és gazdasági tanítézetet vég-
zett gazda. Azonnal belép-
het. Ajánlatok «szorgalmas» cim
alatt a kiadóhivatalba.
1846

Gazdatiszt, ki elméletileg
és gyakorlatilag a földművelés,
állattenyésztés és az ezek-
kel hasznosítható iparüzletben,
az állatgyógyzatban, a kettős
könyvvitel és levelezésben
teljesen járatos, jelenleg egy
tehenészettel egybekötött vál-
tott gazdaságot kezel, meg-
felelő állást keres. Ajánlatok
«Gazdász 34» alatt a kiadó-
hivatalba kéretnek.
1899

Gazdatiszt 28 éves; nőtlen
esetleg háztartással, ép,
erős, földművelésiskolát végzett
10 évi sikeres gyakorlattal, a
gazdaság vezetésében otthonos,
állást keres. Czim
«Erdélyes» jelige alatt a ki-
adóhivatalban.
1876

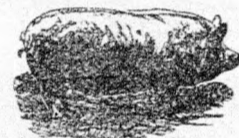
Fiatalember (izr.), ki hosz-
szabb ideig mint gazdasági
gyakornok működött, hasonló
minőségben kívánna alkalmat
találni. Ajánlatok «Gazda-
sági gyakornok» cim alatt
poste rest. Város-Hídvers
(Somogy.) kéretnek.
1901

Allatok.

Berkshire tisztavérű kan
és koca malacz eladó Berg
M. báró jószágberleténél,
Kapuvár. 819

Eladó 9 darab nyugoti faju
hízott ökor körülbelül 70
mm. súlyban. Tudakozódhatni
Szilágyi Kálmánnál Uzapanyit
Gömörmege.
1906

„Berkshire-Poland
china“ keresztezett tenyész-
kan és koca elválasztott
malaczok eladó Ottlik Péter
felsápi (u. p. Néza Nógrád-
megye) gazdaságában. Darabja
10 forint.
1905

Termények.

Csöves paprikát keres
egy zárai czég nagy-
mennyiségben, a kiknek
eladó csöves paprikájuk
van és az illetővel össze-
kötetésbe lépni óhajta-
nak felvilágosítást nyujt
az orsz. m. g.-egyesület.
Ugyanezen czég paprika
örömlalomiránt is érdek-
lődik; mely körülményt
gyárosaink figyelmébe
ajánltunk.

Földbirtok.

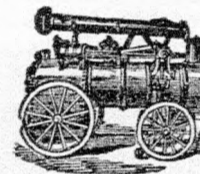
Bérbeadás. Gróf Festetich
Pál veszprémmegyei déghi és
somogy megyei böhönyi hit-
bizományi uradalomhoz tar-
tozó nagyobb kiterjedésű bir-
tokrészek haszonbérleteik
1894. évi október 31. utáni
időszakban lejárván — új-
ból haszonbérbe adatnak.
Vállalkozók a bérlemények
tárgyáról, s a szerződési felté-
telekről Déghen az uradal-
mi felügyelőségénél részletes
felvilágosítást nyerhetnek.
Az ajánlatok a félévi ha-
szonbérnek, mint bánatpézek

csatolásával 1893. évi június
hó 30-ig az uradalmi felügye-
lőségénél nyujtandók be.
A haszonbérbeadó az aján-
latok közti szabad választást
magának fentartja.
Az érintkezés csak a köz-
vetlen vállalkozókkal törté-
nik; közvetítők nem fogad-
tatnak el s nem is díjaztatnak.
Déghen, 1893. május 31-ig.
Az uradalmi fel-
ügyelőség.
1902

Vegyések.

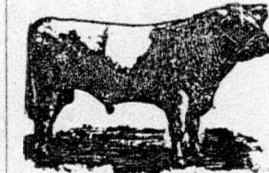

Luft Károly-féle
szarvasmarha kötőfékek,
mindennemű gazdasági kö-
télárak és dohányszinegek
elsőrendű bécskai szalkender-
ből, géptisztításhoz való kőz
és géptémre való kender.
kaphatók, Luft Jusztinánál, Uj-
Verbáson. Az árak, daczára
a kiváló minőségnek, nem
nagyobbak a rendes keres-
kedelmi áruénál.
1761

Egy **10 lóerejű** angol gyárt-
mányú igen jó állapotban
levő gőzcseplő-keszlet jut-
nyos árban azonnal **eladó.**
Tudakozódhatni Zoltán Győző
gépgyárában, Nádor utca 84.
szám Budapesten.
1909

**Uveges kiállítási szek-
rények,** kiállítások vagy
muzeumok részére alkalmasak,
jutányosan kaphatók az orszá-
gos magyar gazdasági egye-
sületnél. Budapest, Üllői-ut 25.
1910

**Tenyész-, haszon- és fe-
jős marha,** ered. pinzgau
faj, (saját tenyésztés) szállít
legolcsóbban
Joh Eberharter & Soh,
birtoktulajdonos és marha-
nagykereskedő Werfen, Pon-
gau (Salzb.). Mindig nagy
választék. **Fejőstehén-
raktár Wien-Penzing,** Post-
strasse 7, Megrendelésekkel
Eberhart Georghoz is, ven-
deglős St-Johann in Pongau
lehet fordulni.

Schweiger-féle szabad. kaszát

leírva és lerajzolva a «Wiener
Landw. Zeitung»-ban, 1893.
április 8-iki számában, 235.
oldalon, kiváló alkalmazásá-
nak módja által a faszekeret-
hez, szállít franko Molln
Julius Schweiger
kaszá- és fűrészműtulajdonos
Molln Felső-Ausztriában.

FISCHER J.

zsák gyári raktárában
BUDAPEST
Nagy-korona-utca 18, szám,
**vizmentes ponyvák köl-
csön** kaphatók. Ugyanott új
és egyszer használatban volt
vizmentes ponyvák **jutányo-
san** kaphatók. **Repczepony-
vák** darabonként 3 forinttól
feljebb

Gazdasági előadóurak

kik **statisztikai** czélokra
használt 3 réte összehajtható
2 kros lilaszínű **levelező-
lapok** birtokába vannak akár
használt tiszta példányban
a legmagasabb árban minden
mennyiségben megvételnek
bélyeggyűjtők számára, ugy-
szintén régi levelek, boríté-
kok 1850-től 1874-ig és bé-
lyeggyűjtemények. Ajánlat-
okat kér
WEISZ A. bélyegterme.
Budapest, Váci-körút 4. sz.
II. emelet.

A

gabonafélék termesztése
írta:
CSERHÁTI SÁNDOR.
Bolti ára 2 frt.
Megrendelhető a kiadóhiva-
talban. 221

M. Vir. államvasutak.

80121/93. C. V. sz.

Közvetlen menet- és menettéri jegyek kiadása
Karlsbad, Franzensbad, Aussee, Gmunden, Ischl és
Marienbad fürdőhelyekre.

Az alantabb felsorolt állomásokon közvetlen menet és mér-
sékelt áru menettéri jegyek adatnak ki a következő fürdő-
helyekre s pedig:

		Bécs—Brünn—Prágán át.		
		I.	II.	III.
		oszt.	oszt.	oszt.
Budapestről (ny. ésk. p. u.)	{közv. menetj.	30.20	25.10	12.60
	Karlsbadba)menett. jegy	07	46.70	23.40
Pozsonyból	{közv. menetj.	20.40	19.10	9.30
)menett. jegy	51.40	34.70	16.90
Győről	{közv. menetj.	30.80	21.10	10.30
)menett. jegy	56.20	38.70	18.90
Szabadkáról	{közv. menetj.	42.80	30.50	15.30
)menett. jegy	80.20	57.00	28.00
Szegedről	{közv. menetj.	43.40	31.10	15.60
)menett. jegy	81.40	58.70	29.40
Debreczenből	{közv. menetj.	44.60	31.60	16.10
)menett. jegy	83.80	59.70	30.40
Arad, Brassó, Eszék, Fiume, Kolozsvár, N.- Szeben, Nagy- várad, Orsova, Pécs, Temes- vár, Zágráb és Zimony állomá- sokról	{közv. menetj.	45.80	32.10	16.60
)menett. jegy	86.20	60.70	31.50

		Budapestről (ny. ésk. p. u.)		
		I.	II.	III.
		oszt.	oszt.	oszt.
Budapestről (ny. ésk. p. u.)	{közv. menetj.	30.20	25.10	12.60
	Franzensbadba)menett. jegy	07	46.70	23.40
Pozsonyból	{közv. menetj.	20.40	19.10	9.30
)menett. jegy	51.40	34.70	16.90
Győről	{közv. menetj.	30.80	21.10	10.30
)menett. jegy	56.20	38.70	18.90
Szabadkáról	{közv. menetj.	42.80	30.50	15.30
)menett. jegy	80.20	57.00	28.00
Szegedről	{közv. menetj.	43.40	31.10	15.60
)menett. jegy	81.40	58.70	29.40
Debreczenből	{közv. menetj.	44.60	31.60	16.10
)menett. jegy	83.80	59.70	30.40

		Budapest (ny. v. k. p. u.)		
		I.	II.	III.
		oszt.	oszt.	oszt.
Budapest (ny. v. k. p. u.)	{közv. menetj.	30.20	25.10	12.60
	Ausséba)menett. jegy	07	46.70	23.40
Gmunden	{közv. menetj.	24.20	17.10	—
)menett. jegy	—	—	—
Marienbad	{közv. menetj.	24.20	17.10	—
)menett. jegy	—	—	—

A fentebb felsorolt közvetlen menetjegyek 10 napig és a
menettéri jegyek 60 napig érvényesek, a keleti futárvonal
kivételével bármely személyszállító vonat használására joga-
sítanak és a fentebb említett állomásokon kívül a m. kir.
államvasutak menetjegy-irodáiban is válthatók, melyekben e
tekintetben egyéb felvilágosítások is nyerhetők.
Budapest, 1893. május 30.

Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik)

!! Most jelent meg !!

**Az egyenesadó törvények és
szabályok kézi könyve**

szerkesztette: **Széplaki Botka István**
kir. pénzügyi fogalmazó.

Ára 2 forint.

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Bérszántás gézekével.

A legújabb eredeti Fowler-féle Compound gézekkel talajmiveltésre vállalkozik

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest, V., váci-körut 76. szám.

SZIGETI LAJOS

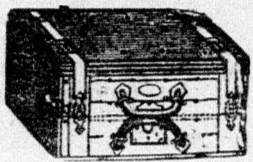
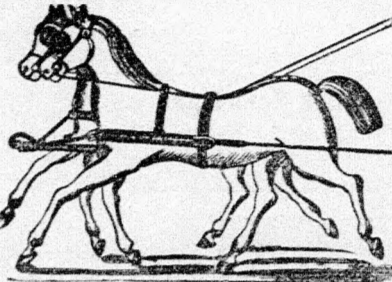
szij- és nyereg-gyártó, bőröndös

Budapest, VIII., muzeum-körut 10.

Ö fensége József főherceg és fenséges Coburg herceg udvari szállítója. A legnagyobb választék katonatiszti nyergek és nyergeszekben előírás szerint, jutányos áron, ugyisint civil nyergek és kocsiszíj- és kocsiszíj-alkalmakban és árban, ostorok, lovagló-vesszők és botok, utazóbőröndök, szerszám- és lőtüz-ítő-eszközök. — Képes kimerítő árjegyzék külön katonai nyereg-szerkeztől és külön civil urak részére.

Tartalékos tiszt urak nyergeszerkeztet kölcsönbe is kaphatnak. Lónyirógépek nagy választékban.

Urasági kocsisok díjtalanul elhelyeztetnek. — A legújabb kantárrugók kaphatók.

Tatarosi kőolaj és aszfalt részv.-társaság

főgyártelep és bánya Tataros (Biharmegye), főkgártelep Mező-Telegd (Biharmegye).

Központi iroda: Budapest, VII., Erzsébet-körut 48. sz.

Elvállalja: magtárak, istállók, folyosók, teraszok, raktárak, gyári helyiségek, udvarok, kapuzatok, stb. legjobb **aszfalttal való burkolását**, nedves lakások, raktárak, (falak) gyökeres szárazzá tételét, új építkezéseknél az alapfalaknak bevonását saját szabadalmazott **aszfalt elszigetelő** anyagával a legjutányosabb áron és jótállással. Vidéki munkák készségei elvállaltatnak, kisebb munkákhoz anyag utasítással küldetik. Szállít saját gyártmányú, kitűnő minőségű **kenő-, gép- és hengerolajokat**, továbbá kiváló **kenőképességgel bíró kenőcsöket**, u. m.: **kőzuti-, gör- és pályakocsis-kenőcsöket** és aszfalt fedlemezeket (legtartósabb és legolcsóbb fedőanyag).

Első magyar szeszfinomító gyár

Linzer Károly és fia

Henke módszere szerint előállított

száritott moslékot

(legprotein és zsírdusabb száraz takarmány)

legjutányosabb napi árak mellett ad el.

Felvilágosításokkal a gyár irodájában

(V. külső váci-ut 86) legkészségesebben szolgálnak.

A kőolajfinomítógyár-részvénytársaság.

Igazgatóság: Budapest, V., Zrínyi-utca 4. sz.

ajánlja fiunei gyárában készített elismert jó minőségű **phosphorsavas**

műtrágya-gyártmányait,

ugymint: **phosphorit-superphosphat és csontliszt-superphosphat**

jutányos feltételek mellett. Ismertető iratok kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek.

Szabadalmazott

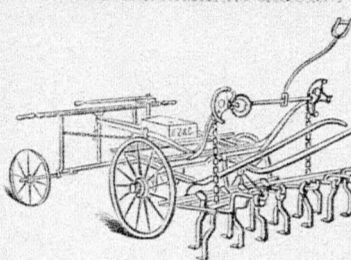
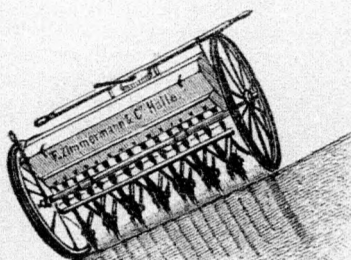
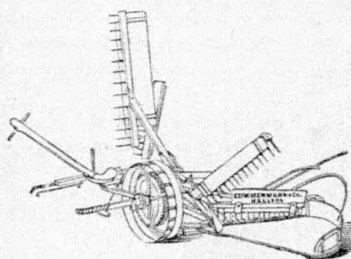
peronospora-fecskendező

„UNICUM“

vörösréz puttonnyal.

Hungaria könyvnyomda nyomása, Budapest, váci-körut 34.

ZIMMERMANN & Co. Halle ad Saale (Poroszország)

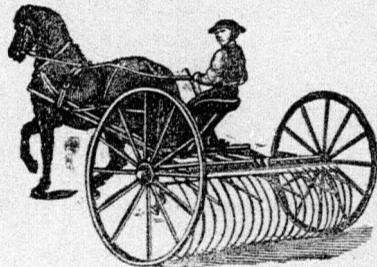
ajánlják az egész világon legelőnyösebben ismert mindennemű gazdasági gépeket, mint: különböző rendszerű és legkötönyebb szerkezetű **kapáló gépeket** takarmány- és cukor-répa, tengeri, repce és kalászosok kapálására, minden kívánt szélességben és minden sortávolságra beállítható. **Fűkaszálo** és **Marokra arató gépeket** kötött és laza talajra, nehezebb és könnyebb kivitelben. A könnyebb neme e gépeknek az 1892-ik évi nyiregyházi arató- és kaszáló-gépversenyen szerzett tapasztalatok figyelembe vételével készült és felülmúl könnyűség, egyszerűség, tartósság és olcsóság tekintetében minden e téren eddig létezőt. **Csalamádé kaszálót** tavaly Nyiregyháza különösen kitűntetett kalászosok aratására is kitűnően használható. Könnyű és szilárdabb kivitelű **lógereblét**, különböző rendszerű **szénaforgatót**, **műtrágya-szórót**, **lőheretvető**, **szórva és sorbavető gépeket**, **szecska- és repavágót**, **darálót**, **zuzót**, **olajpogácsa-törőt**, **járgányokat**, **gőz- és járgányos cseplő-garnitúrákat** stb. Gyárunk különlegességét azonban a **kapáló** és mindenképp a **szorvetőgépek** képezik, mely téren ma a legelső helyet foglaljuk el, mert különösen szorvető-gépeink a tökéletesség mellett továbbjának tekinthetők és bármely más gyártmányt felülmúlnak, mindamellett nem drágábbak, sőt olcsóbbak más jóhírnevű czég gyártmányainál. **Ált. szab. hegyi szorvetőgépünk a „Superior”** és **szabad hegyi szorvetőgépünk a „Halleusis”**, melyek természetesen a sikon is kitűnők, hegynek fel és hegyről le, valamint lejtőn oldalt is minden **regulator** és **állító-csavar nélkül egyetlen egy vető-tengelylyel egyformán vetnek minden magot a lőherétől a lőbabig, a nélkül, hogy vetőkorongot vagy fogaskereket kioszerélni kellene. Gépeink homokos vidékekre kívánatra oly csoroszlákkal látatnak el, melyek a nedves gaz a szokásos csoroszlá-alkalánál alig kikerülhető összehuzását és a vetőmagnak az ebből következő csomós lerakódását lehetetlenné teszik. Továbbá szabályozható gépeinknél egy fogással járás közben az is, hogy mennyire menjen a csoroszlá a földre, mi kivált egyenlőtlen talajnál rendkívül fontos.**

Legújabb nagy sikereink 1890. A bécsi nagy mezőgazdasági és erdészeti kiállítás alkalmával; **Első díj**: cs. kir. földmívelési miniszterium nagy arany államérme. 1890. Nagy gazdasági kiállítás Kolozsvár: **Első díj**: nagy ezüst érem. 1891. Néppünnyelylyel egybekötött nagy gazdasági kiállítás-Lincz (Duna) **Első díj**: nagy arany érem. 1891. Országos jubileum kiállítás, Prága: **Első díj**, nagy ezüst érem. 1891. A román kir. miniszterium részéről rendezett szorvetőgépek nagy versenye Herestren, Bukarest mellett: **Első díj**: nagy érem.

Árjegyzékkel és felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál:

LOUIS FEDOR Nyiregyháza czégünk egyedüli képviselője Magyarországon, ki fenti gépeket raktáron is tartja.

Új! CAROW GYULA mezőgazdasági géppára Bubna-Prag Új!

SZAB. HEUREKA GEREBLYE kitűnően használható szénához, heréhez és gabonához 2 1/2 méter széles, ülésel ... 75 ft
SZAB. PUCK GEREBLYE kisebb birtokosoknak nélkülözhetetlen 2 1/2 méter széles ülés nélkül ... 42 ft
Amerikai szénaforgató PERFECTION ... 130 »
Egyszerűen működő szénaforgató SIMP EX 150 »
HORNBSBY-fele fűkaszálo C M elzárt hajtóművel legjobb és legkötönyebb gép ... 225 »
HORNBSBY-fele könnyű fűkaszálo ... 355 »

Árjegyzékek és legújabb katalogus ingyen és bérmentve küldetnek.

Egyszer hasznalt

gyapju-zsákok

rendkívül olcsón kaphatók

BLEIER és WEISZ

kötélgyárosoknál

BUDAPEST

Károly-körut 1-ső szám alatt, kerepesi-út sarkán.

Az országos kertészeti kiállításán ápril 29-én megtartott versenyen minden tekintetben felülmúlta az összes ott bemutatott peronospora-fecskendezőket és az

első díjjal arany éremmel

lett kitüntetve.

Ara 15 forint.

Kapható kizárólag csakis

MAUTHNER ÖDÖN, magkereskedésében
Budapest, Andrassy-ut 23.